

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg og hjort 2023, Nome og Midt-Telemark

FAUN RAPPORT R08 | 2024 | Viltforvaltning | Anne Engh, Lars Erik Gangsei,
Maria Sjaavaag Aarbø, Ida Øie, Tom Robin Olk og Ole Roer
Oppdragsgiver: Nome og Midt-Telemark landbrukskontor

Tittel

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2023

Rapportnummer

R08-2024

Analysør

Maria Sjaavaag Aarbø, Ida Øie og Tom Robin Olk (aldersanalyser)
Lars Erik Gangsei (kohortanalyser)

Forfatter

Anne Engh og Ole Roer

Årstall

2024

ISBN

978-82-8389-173-7

Tilgjengelighet

Fritt

Oppdragsgiver

Nome og Midt-Telemark
Landbrukskontor

Prosjektansvarlig oppdragsgiver

Øystein Saga

Prosjektleder i Faun

Anne Engh

Kvalitetssikret av

Ole Roer

Emneord

Aldersanalyse, bestandsvurdering, elg, hjort, bestandskondisjon, jaktuttak

Antall sider

39 + vedlegg

Foto forside: Faun Naturforvaltning AS

Sammendrag

I denne rapporten sammenstiller vi jegeropplysninger fra «sett elg/hjort» kombinert med alder- og vektdata fra felt elg/hjort. Avslutningsvis kommer vi med forslag og anbefalinger til jaktuttak neste høst for elg og hjort basert på tilgjengelig data og utførte tetthetsberegninger.

Det ble felt 89 elg og 161 hjort i Nome og Midt-Telemark i 2023. Vi har mottatt komplett alder- og vektdata fra 76 elg og 103 hjort.

Det er beregnet en elgbestand på 618 dyr i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2023 tilsvarende 0,8 elg per km² tellende areal. Tilsvarende er det beregnet en hjortbestand på 710 dyr etter jakt 2023 tilsvarende 0,9 hjort per km² tellende areal.

For elg var kalv- og tvillingraten på hhv. 0,29 og 1,02 i 2023. Slaktevektene for kalv og ungdyr var på 50 kg (n=22) og 104 kg (n=16).

Observert kalveraten for hjort i 2023 var på 0,47. Slaktevektene for kalv og ungdyr var på hhv. 31 kg (n=46) og 51 kg (n=51).

Om det skal være realistisk å nå de kommunale målsettingene om bedret bestandskondisjon på elgen på lengre sikt, bør etter vårt syn elgtettheten reduseres. For hjorten anbefales det å hindre ytterligere vekst i tetthet. Dette for å motvirke nedgang i bestandskondisjon, samt dempe konfliktnivå mot andre samfunnsinteresser. Vi har med bakgrunn i nevnte forutsetningene foreslått et jaktuttak på 160 elg og 170 hjort for jaktåret 2024, for regionen samlet.

Engh, A., Gangsei, L.E., Sjaavaag Aarbø, M., Øie, I., Olk, T.R. og Roer, O. 2024.

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg og hjort i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2023. Faun rapport R08-2023. Faun Naturforvaltning

Forord

Vi takker Nome og Midt-Telemark landbrukskontor v/ Øystein Saga for oppdraget med aldersregistrering og bestandsvurderingsrapport for elg og hjort etter jakta 2023.

En stor takk rettes også til alle jegerne for arbeid med innsamling av tannmateriale fra felte elg og hjort i 2023. Det er over tid samlet inn et betydelig datamateriale i regionen, noe som bidrar til at beslutningsgrunnlaget i forvaltningen av elg og hjort blir best mulig for kommunene.

Årets rapport belyser status for elg og hjortebestanden i Nome og Midt-Telemark. Hjorten er omtalt grundigere enn tidligere, noe som er naturlig når det allerede i flere år er felt mer hjort enn elg i området.

Som tidligere er betydningen av tetthetsavhengige faktorer som grunnlag for hjorteviltstammer i høy kvalitet hovedfokus, og danner grunnlaget for vurderingene som er gjort i rapporten. Vi håper rapporten blir et nyttig bidrag i den videre forvaltningen av hjortevilt!

Anne Engh, 12.03.2024

Innhold

Forord	3
1 Innledning	5
2 Materiale og metode	6
2.1 Aldersregistrering.....	6
2.2 Datagrunnlag.....	6
2.3 Kohortsanalyse	6
2.4 Datakvalitet på sett elg og hjort-data.....	7
3 Resultat	9
3.1 Elg.....	9
3.1.1 Hovedtall for skutt elg 2023	9
3.1.2 Utvikling i elgtetthet.....	10
3.1.3 Kjønnforhold.....	11
3.1.4 Utvikling med aldersdata.....	11
3.1.5 Bestandskondisjon.....	14
3.1.6 Bestandsvurdering Midt-Telemark	16
3.1.7 Bestandsvurdering Nome.....	18
3.2 Hjort.....	21
3.2.1 Hovedtall for skutt Hjort 2023.....	21
3.2.2 Utvikling i fellingstall og hjortetetthet.....	22
3.2.3 Kjønnforhold.....	23
3.2.4 Utvikling med aldersdata.....	23
3.2.5 Bestandskondisjon.....	26
3.2.6 Bestandsvurdering Midt-Telemark kommune.....	28
3.2.7 Bestandsvurdering Nome.....	30
3.3 Hjortevilt og trafikk.....	32
4 Oppsummering og diskusjon	34
4.1 Tetthetsberegninger og usikkerhet	34
4.2 Kommunale mål	35
4.3 Forslag til jaktuttak 2024- elg.....	36
4.4 Forslag til jaktuttak 2024- hjort.....	37
4.5 Konklusjon	38
5 Referanseliste	39
Vedlegg 1– Rådata.....	40

1 Innledning

De største hjorteviltartene våre er av stor økonomisk betydning, både i form av verdier gjennom salg av jakt og kjøtt, men også som potensielle skadegjørere på skog, innmark og i trafikken. Opplevelser med hjortevilt i form av generelt friluftsliv og via gode jaktopplevelser, bidrar også til god folkehelse.

Hjorteviltet påvirker også en rekke andre arter i naturen av betydning for naturmangfoldet. Kunnskap om bestandsstruktur, produksjonsevne og vilttetthet er derfor viktig i en bærekraftig forvaltning av hjorteviltartene våre. Alt hjortevilt kan aldersbestemmes ved tannsnitt. Slike individ-data med alder og vektopplysninger samlet inn systematisk fra et større område, gir oss nyttig informasjon om bestandens sammensetning over tid. Sammen med innrapporterte jegeropplysninger fra «sett elg» og «sett hjort», fellingsstatistikk og kunnskap om beitenes sammensetning og tilstand, dannes det kunnskapsgrunnlaget vi har til rådighet i dagens hjorteviltforvaltning.

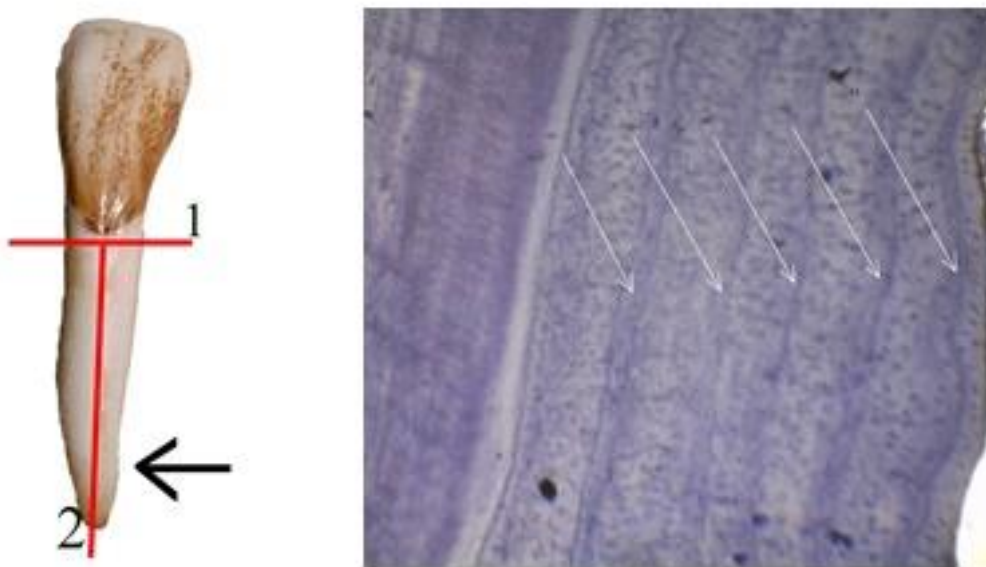
På oppdrag for Nome og Midt-Telemark landbrukskontor har Faun Naturforvaltning gjennomført aldersanalyse av felte elg og hjort, samt utarbeidet en bestandsvurderingsrapport med bakgrunn i jegeropplysninger fra «sett og felt elg og hjort», kombinert med alder- og vektdata. Vurderingene er gjort på regionnivå for Midt-Telemark og Nome kommune samlet, samt for hver av kommunene. Vi har også gjort en vurdering av sentrale sett elg og hjort parametere på valdnivå.

Hensikten med rapporten er å gi lokal forvaltning et godt faglig grunnlag for bestandsstatus og videre forvaltning av elg og hjort.

2 Materiale og metode

2.1 Aldersregistrering

Alderen til hjortevilt bestemmes ved hjelp av tannsnitt. Kalken i de innsamlede tennene blir fjernet ved å sette tennene i 5 % saltsyre (HCl). Det blir så tatt snitt (tykkelse mindre enn 40 tusendels millimeter) på langs av tanna fra nederst på tannrota og ca. 1/3 opp på tannhalsen. Etter skylling i rennende vann, samt en prosess der tannsnittene blir farget, avleses alderen ved hjelp av lupe. Man kan da lese av «årringer» i kalklaget (Figur 1).

Figur 1: Det er området fra rotspissen og ca. 1/3 opp på tannhalsen som benyttes ved aldersregistreringen (venstre bilde). På ferdige fargede snitt kan man lese av «årringer» i kalklaget (høyre bilde). Individet på bildet ble skutt som 6,5-åring (5 årssoner + 1).

2.2 Datagrunnlag

Data fra sett og felt elg og hjort, og fallvilt er hentet fra Hjorteviltregisteret (www.hjorteviltregisteret.no). For hjort er «sett hjort» indekser hentet fra utmarksjakt. Aldersdata fra elg og hjort er hentet fra Faun sin aldersdatabase for alle år det er sendt inn tenner, i tillegg til data fra Hjorteviltregisteret. I tillegg inngår aldersdata fra Nome fra tidligere år, samlet inn via overvåkingsprogrammet. Statistisk sentralbyrå (www.ssb.no) er benyttet for å vise irregulær avgang av hjortevilt (tabell 03501). Tellende areal for hjort og elg er oppgitt av Naturdata (som drifter hjorteviltregisteret).

2.3 Kohortanalyse

Modellen tar utgangspunkt i at om man ser bort fra migrasjon og naturlig dødelighet, så vil all elg/hjort før eller senere i det aktuelle valdet/kommunen bli skutt. Dersom vi i et område aldersbestemmer alle skutte dyr, vet vi i hvilken periode de har levd og hvor gamle de til enhver tid har vært. Slik kan vi «rekonstruere» bestanden tilbake i tid, og beregne et minimumsestimert for den faktiske bestanden. For årene tidlig i perioden vil en stor del av alle dyrene som levde nå være skutt, og dermed kjenner vi også bestandens sammensetning. For de siste åra blir beregningene mer usikre siden det fremdeles er mange dyr i live etter jakta 2023. Nærmere beskrivelse av metoden finnes i faglitteraturen¹.

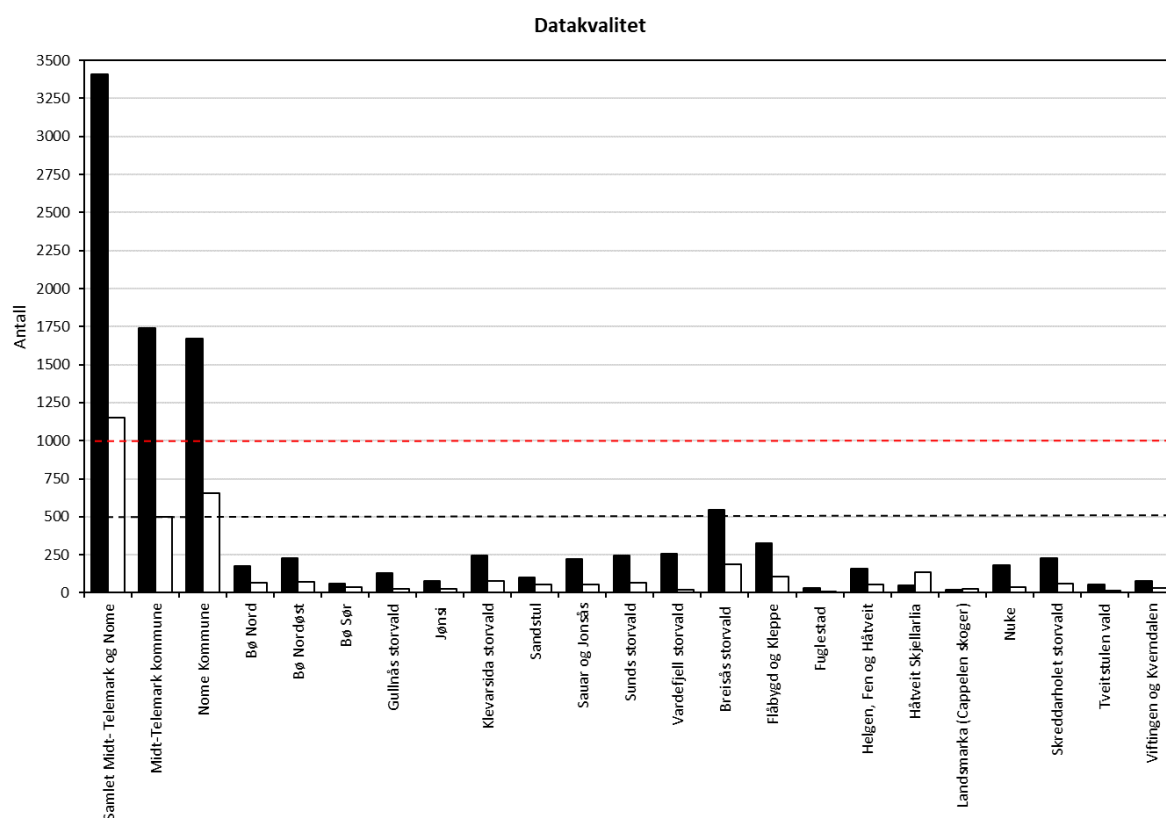
¹ Gangsei, L.E. 2013. A Bayesian method for estimating moose (*Alces alces*) population size based on hunter observations and killed at age data. Master Thesis 2013. Norwegian University of Life Sciences.

2.4 Datakvalitet på sett elg og hjort-data

I flere av figurene blir det benyttet konfidensintervall, 95 % CI. Under gitte forutsetninger (ikke alltid oppfylt) viser disse intervallene yttergrensene hvor man med 95 % sikkerhet vet at den reelle verdien befinner seg innenfor. Dess større antall observasjoner som ligger bak, dess smalere blir konfidensintervallene. Presisjonen på antagelsene våre blir altså større med økende datagrunnlag.

Analysene presentert i rapporten er utført i statistikkprogrammet R. Tabeller og figurer er utarbeidet i R og Microsoft Excel.

Jegerobservasjoner i jakta er en kostnadseffektiv måte for å overvåke endringer og avdekke trender i hjorteviltbestandene. Evaluering av metodikken har vist at sett dyr indeksene er i stand til å avspeile mellomårsvariasjonen i de ulike bestandsegenskapene, men med varierende presisjon avhengig av art, indeks og område². Høy grad av presisjon på indeksene fra sett elg/hjort data krever imidlertid tilfredsstillende datamengde. Det er anbefalt minimum 500 observasjoner og 1000 jegerdager for at indeksene skal være upåvirket av tilfeldigheter og gjenspeile «virkeligheten»³. På region- og kommunenivå tilfredsstiller datagrunnlaget dette for elg med hhv. 1670 og 1738 jegerdager i kommunene Nome og Midt-Telemark i 2023. Det ble videre gjort 652 observasjoner av elg i Nome og 501 observasjoner av elg i Midt-Telemark. På valdnivå blir vurderingene betydelig mer usikre som følge av mindre datagrunnlag (Figur 2).

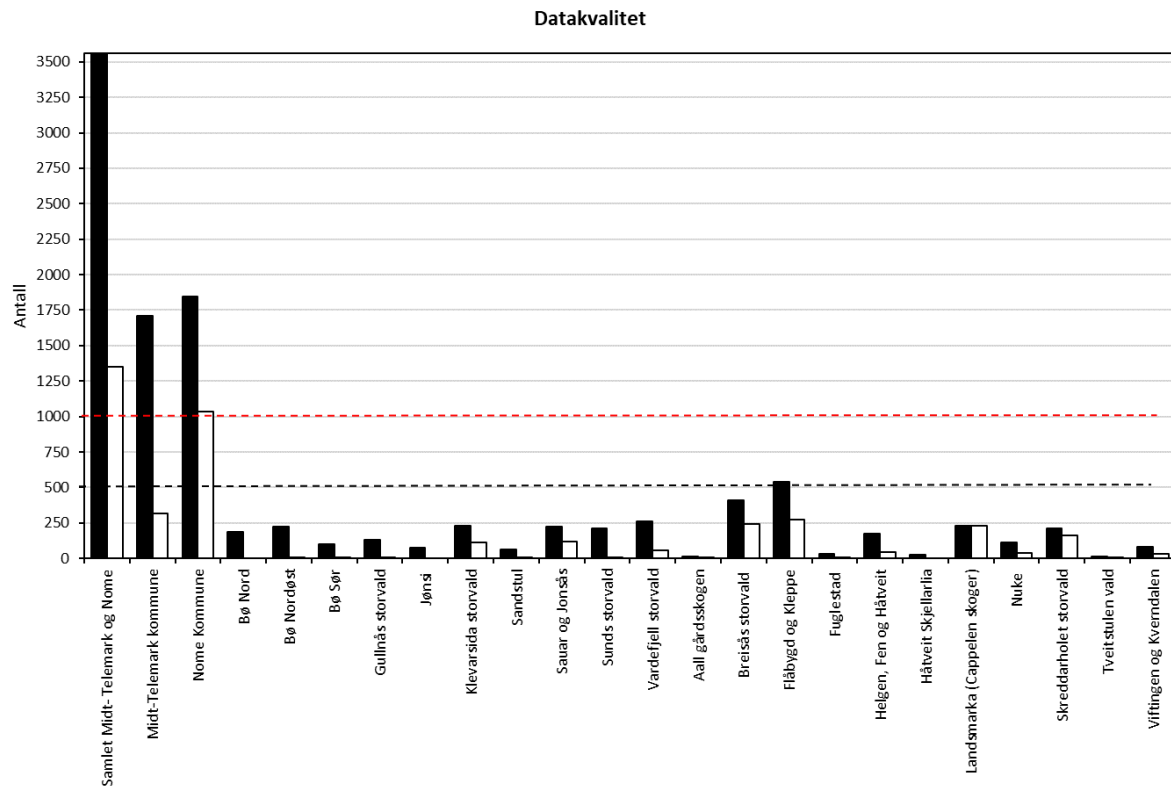
Figur 2: Antall jegerdager (svarte søyler), samt antall observasjoner (hvite søyler) av elg på vald- og kommunenivå i 2023. Rød stiplede linje og svart stiplede linje indikerer anbefalt «grense» over hhv. antall jegerdager og antall observasjoner for at resultatene skal være statistisk sikre.

² Solberg, E. J., Veiberg, V., Rolandsen, C. M., Ueno, M., Nilsen, E. B., Gangsei, L. E., Stenbrenden, M. & Libjå, L. E. 2014. Sett elg- og sett hjort-overvåkingen: Styrker og forbedringspotensial. – NINA Rapport 1043. 103 s.

³ Solberg, E. J., Rolandsen, C. M., Heim, M., Grøtan, V., Garel, M., Sæther, B.-E., Nilsen, E.

B., Austrheim, G., Herfindal, I. 2006. Elgen i Norge sett med jegerøyne. En analyse av jaktmaterialet fra overvåkningsprogrammet for elg og det samlede sett elg-materialet for perioden 1966-2004. NINA Rapport 125

Også for hjort er datagrunnlaget tilfredsstillende på region og kommunenivå med 3552 jegerdager og 1353 observasjoner totalt, og hhv. 1843 og 1709 jegerdager i kommunene Nome og Midt-Telemark. Det ble videre gjort 1034 observasjoner av hjort i Nome og 319 observasjoner av hjort i Midt-Telemark i 2023. På valdnivå blir vurderingene betydelig mer usikre som følge av et lite datagrunnlag (Figur 3).

Figur 3: Antall jegerdager (svarte søyler), samt antall observasjoner (hvite søyler) av hjort på vald- og kommunenivå i 2023. Rød stiplede linje og svart stiplede linje indikerer anbefalt «grense» over hhv. antall jegerdager og antall observasjoner for at resultatene skal være statistisk sikre.

3 Resultat

3.1 Elg

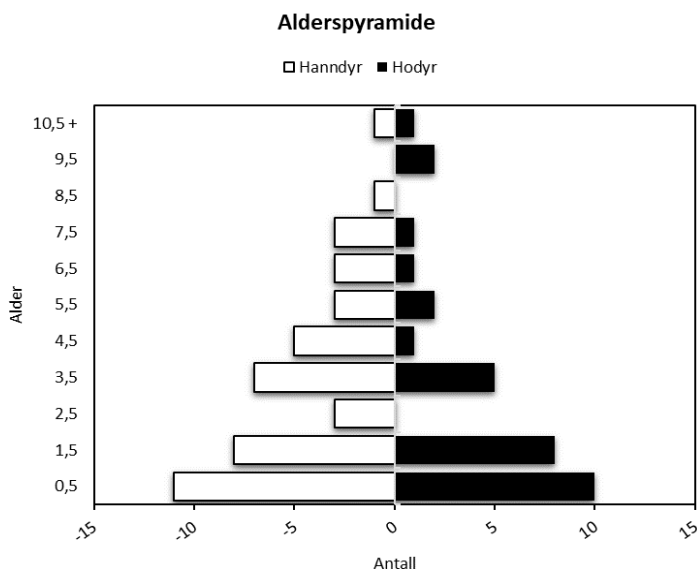
3.1.1 Hovedtall for skutt elg 2023

Etter tall fra Hjorteviltregisteret (www.hjorteviltregisteret.no) ble det felt 89 elg i Nome og Midt-Telemark i løpet av jakta 2023, hvorav 22 kalv, 18 ungdyr, 31 eldre okser og 18 eldre kyr. Vi har mottatt komplett alder- og vektdata for 76 elg (Tabell 1).

Aldersfordelingen for felte dyr vises i figur 4. Av alderskategoriene utgjorde åring og kalv hoveddelen av jaktuttaket. Kategorien 10,5 + inneholder alle dyr som er 10,5 år og eldre.

Tabell 1: Gjennomsnittlig vekt per aldersklasse for okser (til venstre) og kyr (til høyre) der **både** eksakt alder og vekt er kjent i Nome og Midt-Telemark i 2023.

Alder	Snittvekt	Antall (n)	Alder	Snittvekt	Antall (n)
0,5	51	11	0,5	49	10
1,5	106	8	1,5	103	8
2,5	142	3	2,5		
3,5	170	7	3,5	173	5
4,5	189	5	4,5	177	1
5,5	173	3	5,5	135	2
6,5	179	3	6,5	168	1
7,5	219	3	7,5	193	1
8,5	184	1	8,5		
9,5			9,5	198	2
10,5 +	192	1	10,5 +	189	1

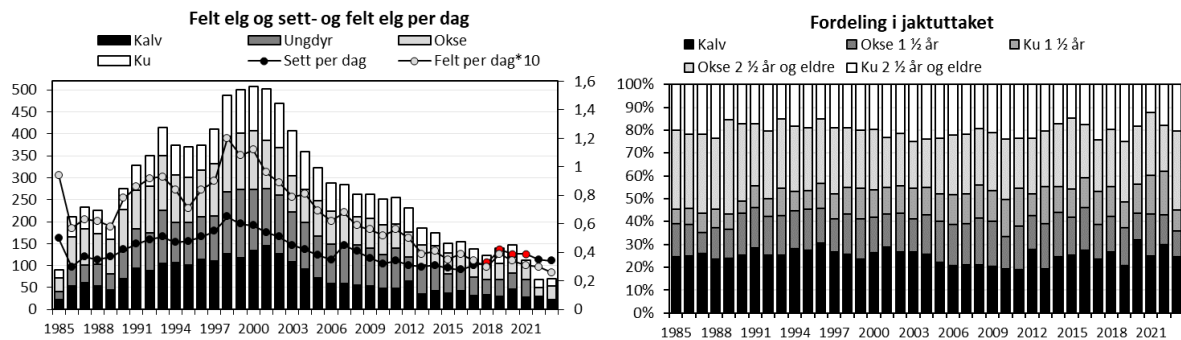

Figur 4: Alderspyramide over aldersbestemte elg i Nome og Midt-Telemark i 2023, fordelt på kjønn (x-akse) og aldersklasse (y-akse). Felte dyr i hver aldersklasse vises som antall av alle felte individer av hvert kjønn.

3.1.2 Utvikling i elgtetthet

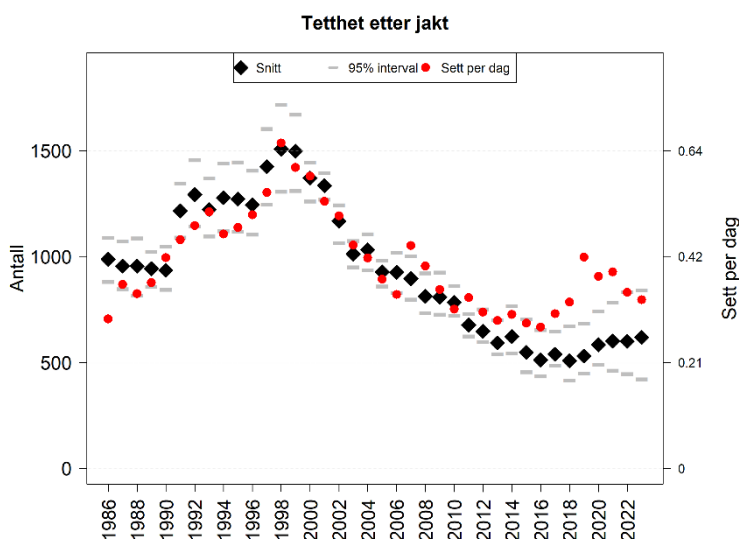
Etter en bestandstopp på sent 1990-tallet, er elgtettheten redusert i etapper fram til i dag. Fra og med 2015 har elgtettheten vært nær stabil med svak bestandsvekst de siste årene (Figur 5, venstre del og Figur 6). Det ble felt 89 elg i Nome og Midt-Telemark i 2023, noe som er laveste fellingstall i tidsserien. Av de felte elgene så ble 38 dyr felt i Nome og 51 dyr felt i Midt-Telemark. Indeksene «sett- og felt elg per jegerdag» gir uttrykk for endring i bestandsstørrelse, og viser en relativt stabil utvikling de siste 5-6 årene med tendens til nedgang fra 2021 til 2023. Deler av oppgangen i sett per jegerdag indeksen etter 2017, skyldes trolig overgangen til ny sett elg instruks fra 2018. Det ble observert 0,34 elg per jegerdag i 2023.

Fordelingen i jaktuttaket har variert noe over tid (Figur 5, høyre del). Andelen voksne dyr i uttaket økte i 2023 etter en nedgang de tre foregående årene. I 2023 bestod uttaket av 25 % kalv, 20 % ungdyr, 35 % eldre okser og 20 % eldre kyr. Av dyr 1,5 år og eldre ble det felt 46 % hanndyr.

Figur 5: Sett og felt elg per jegerdag*10, samt utvikling i antall felte elg per år (venstre del), samt utvikling i antall og fordeling av felte elg (høyre del) for regionen Nome og Midt-Telemark i perioden 1985-2023. Røde punkter for sett per dag markerer overgangen til ny sett-elg instruks.

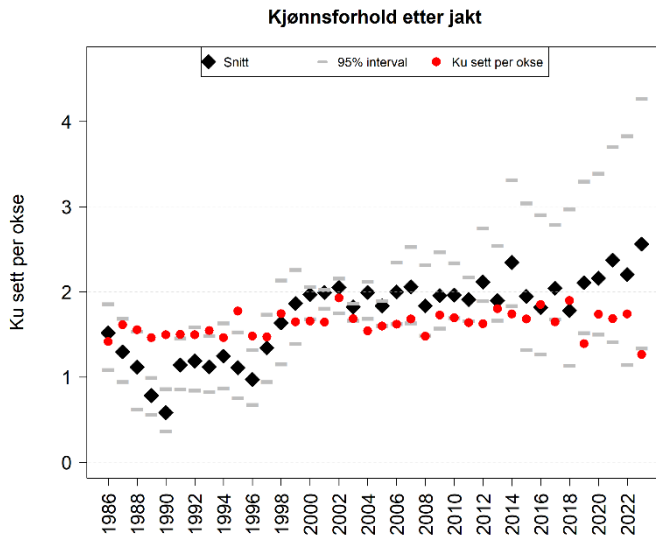
Den beregnede elgtettheten følger i grove trekk samme utviklingen som sett per dag indeksen, med unntak av at vår beregning indikerer en svak vekst de siste årene, mens sett per dag indikerer en liten nedgang etter 2021. Etter jakt 2023 har vi beregnet en elgtetthet på 618 dyr (nedre CI = 421, øvre CI = 841, Figur 32). Dette tilsvarer en vinterbestand på ca. 0,80 elg per km² tellende areal.

Figur 6: Beregnet elgtetthet etter jakt i Nome og Midt-Telemark i perioden 1986-2023 med svarte ruter (verdier på venstre loddrette akse). Sett per dag med røde punkter (verdier på høyre loddrette akse). 95 % -konfidensintervall for antall elg er vist med grå streker.

3.1.3 Kjønnssforhold

Under jakta 2023 ble det observert 1,3 ku per okse, mens gjennomsnittet for siste 5 år ligger på 1,6 ku sett per okse. Det observerte kjønnssforholdet har over lengre tid ligget relativt stabilt mellom 1,5 og 2 ku sett per okse. Det estimerte kjønnssforholdet viser til forskjell fra hva som er observert under jakta, en redusert okseandel de siste årene med et snitt på 2,4 ku per okse i perioden 2021-2023 (Figur 7).

Figur 7: Beregnet kjønnssforhold etter jakta i perioden 1986-2023 med svarte firkanter og 95 % konfidensintervall med svart strek. Ku per okse fra sett elg med røde punkter.

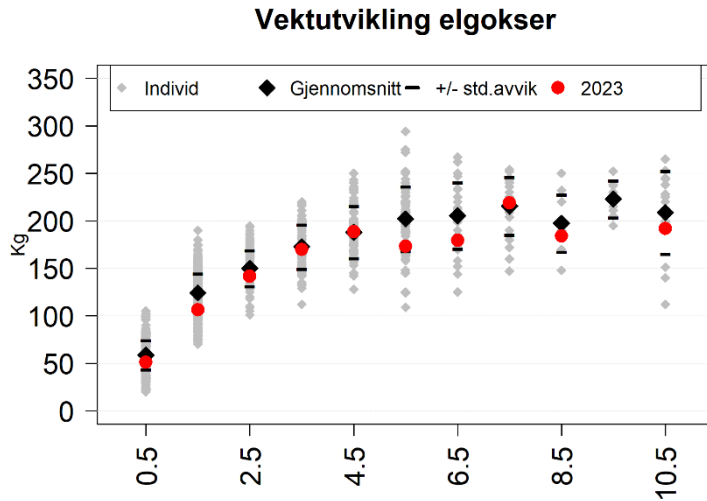
3.1.4 Utvikling med aldersdata

3.1.4.1 Vekt og gevirstørrelse hos okser

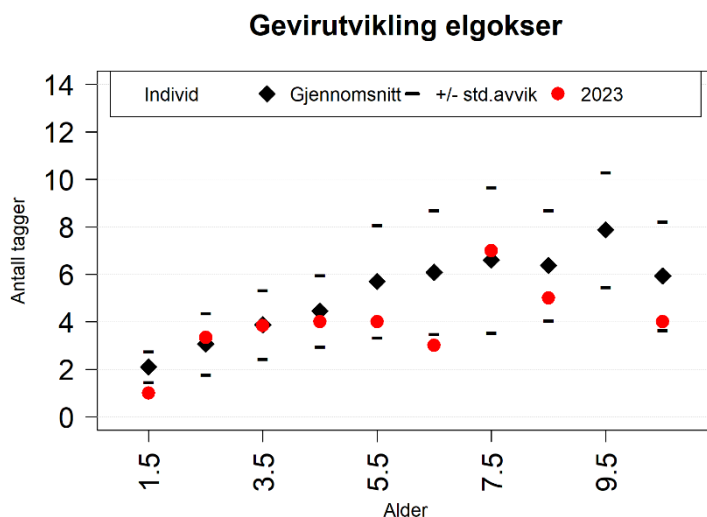
For perioden 1999-2023 tyder aldersdataene på at oksene vokser frem til 6 - 7 års alder, både med tanke på vekt (Figur 8) og gevirstørrelse (Figur 9). De gjennomsnittlige slaktevektene på felte okser i 2023 var gjennomgående lavere for årsklassene 0,5, 1,5 og 2,5+ sammenlignet med gjennomsnittet i hele perioden. For okser 2,5 år og eldre lå gjennomsnittet for 2023 på 179 kg (n=26), som er marginalt lavere enn snittet for hele perioden (182 kg, n=443).

Den tyngste oxen felt i 2023 med kjent alder, var en okse på 245 kg. Den hadde 10 tagger i geviret og var 7,5 år. Av felte okser med registrert alder i 2023 (n=45) var det kun 5 okser som veide 200 kg eller mer. Av oksene på 200 kg eller mer var ingen av de yngre enn 4,5 år.

Sammenhengen mellom alder og gevirstørrelse målt etter antall tagger, er ikke like entydig som for vekt. Legg blant annet merke til at det er stor variasjon i antall tagger for den enkelte årsklasse. Taggetall er med andre ord en dårligere indikasjon for alder, sammenlignet med slaktevekt. Det høyeste taggetallet for felte okser i 2023 var 10. Dette var samme okse som hadde høyeste vekt med 245 kg og 7,5 år. Den eldste oxen felt i 2023 var 11,5 år. Denne oxen hadde kun 4 tagger i geviret og veide 192 kg. Det var kun 3 av oksene med kjent antall tagger felt i 2023, som hadde mer enn 5 tagger i geviret.

Figur 8: Gjennomsnittsvæker i forhold til alder for okser skutt i Nome og Midt-Telemark i perioden 1999-2023 med svarte ruter (n=1361). Svarte streker viser øvre og nedre grense for forventet vekt til de samme aldersklassene. Enkeltindivid vist med grå punkter og gjennomsnittlig vekt for okser felt i 2023 (n=45) vist med røde punkter.

Figur 9: Gjennomsnittlig antall tagger i forhold til alder for okser skutt i Nome og Midt-Telemark i perioden 2000-2023 med svarte ruter (n=535). Svarte streker viser øvre og nedre grense for 95 % konfidensintervall for antall tagger til de samme aldersklassene. Gjennomsnittlig antall tagger for okser felt i 2023 (n=23) vist med røde punkter.

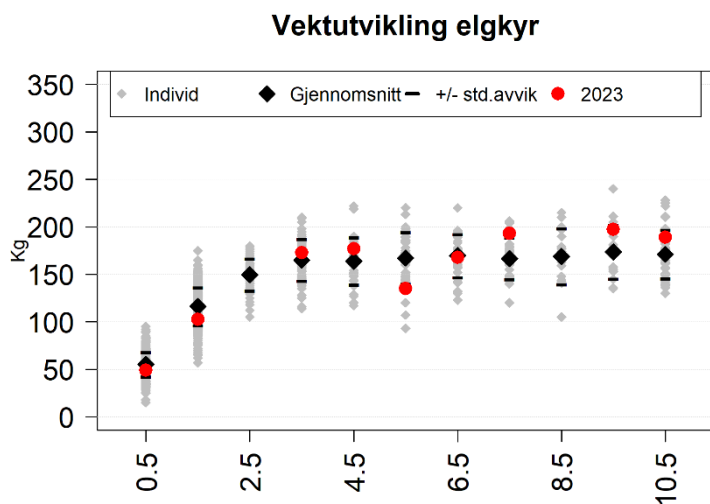
3.1.4.2 Vekt og produktivitet hos kyr

I Nome og Midt-Telemark flater veksten til elgkuene ut ved 3-4 års alder, og den gjennomsnittlige vektøkningen er deretter begrenset (Figur 10). Vektstagnasjon til elgkuene tyder på at hoveddelen av hodyra i snitt blir kjønnsmodne som 3,5-åringer og starter å produsere kalv ved 3-4 års alder.

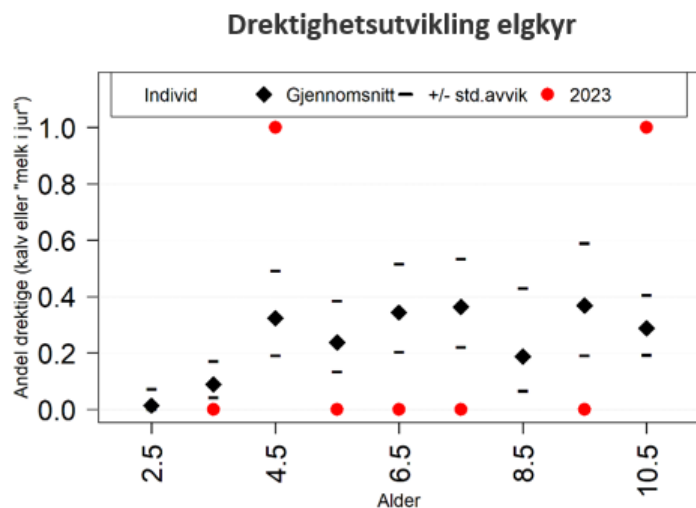
Vektstagnasjonen skyldes investering av energi i eget avkom, og går på bekostning av økning i egen kroppsvekt. I elgbestander med høyere bestandskondisjon skjer vektstagnasjonen allerede fra 2 års alder, de kuene her starter å produsere kalv tidligere. Dette illustrerer tidsforskjellen elgkuene bruker på å nå kjønnsmoden alder, som i stor grad er betinget av kroppsvekt⁴.

⁴ Sæther, B.E. et.al. 1993. Ecological correlates of individual variation in age at maturity in female moose (*Alces alces*): the effects of environmental variability. *Journal of Animal Ecology* 62: 482-489

Drektighetsraten for elgkyr felt i Nome og Midt-Telemark er lav frem til 4-5 års alder (Figur 11). De reelle verdiene for drektighetsraten er nok likevel en del høyere enn hva figuren gir inntrykk av, da man må anta at kuer med kalv har mindre risiko for å bli felt under jakta. Figuren gjenspeiler likevel forskjellen i den innbyrdes drektighetsandelen mellom ulike aldersklasser. Under jakta 2023 var det kun 2 av 13 felt kyr med alder 2,5 år og eldre, som var drektige.

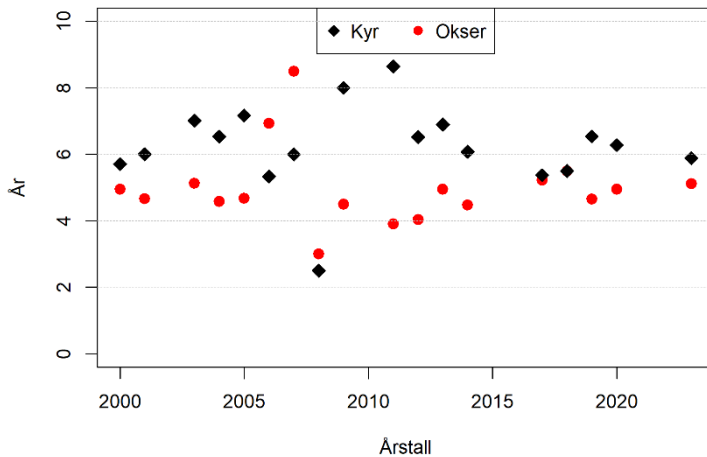
Figur 10: Gjennomsnittsvekter i forhold til alder for kyr skutt i Nome og Midt-Telemark i perioden 1999-2023 med svarte ruter (n=1153). Svarte streker viser øvre og nedre grense for 95 % konfidensintervall for forventet vekt til de samme alders-klassene. Enkeltindivid vist med grå punkter og gjennomsnittlig vekt for kyr felt i 2023 (n=31) vist med røde punkter.

Figur 11: Andel skutte elgkyr i Nome og Midt-Telemark i ulike aldersklasser (2,5 år eller eldre) som hadde kalv(er) og/eller melk i juret ved felling i perioden 2000-2023 med svarte ruter (n=394). 95 % konfidensintervall med grå streker. Andel skutte elgkyr i ulike aldersklasser (2,5 år eller eldre) som hadde kalv(er) og/eller melk i juret ved felling i 2023 vist med røde punkter (n=13).

3.1.4.3 Gjennomsnittsalder

Gjennomsnittsalderen til eldre okser (2,5 år og eldre) har vist en stabil utvikling de siste 10 årene. Gjennomsnittsalderen for oksene felt i 2023 var 5,1 år (n=26), noe som er identisk med snittet for de siste fem årene. Kuenes snittalder har konsekvent vært høyere enn oksenes snittalder, med få unntak (Figur 12). I 2023 var snittalderen for eldre ku på 5,9 år (n=13), også dette identisk med snittet for de siste fem årene for felte kyr.

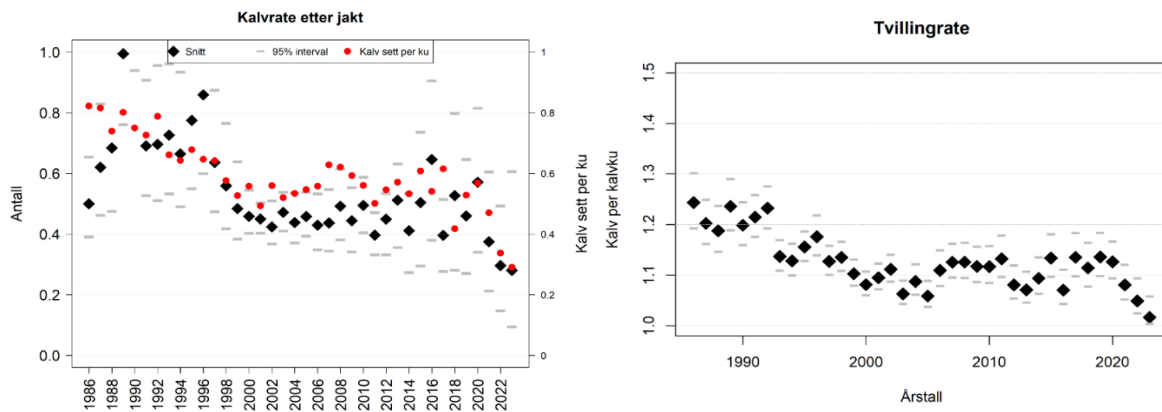

Figur 12: Gjennomsnittsalder for felte kuer (svarte ruter, n=372) og okser (røde punkter, n=443) minst 2,5 år gamle felt i Nome og Midt-Telemark i perioden 2000-2023.

3.1.5 Bestandskondisjon

3.1.5.1 Kalv- og tvillingrate

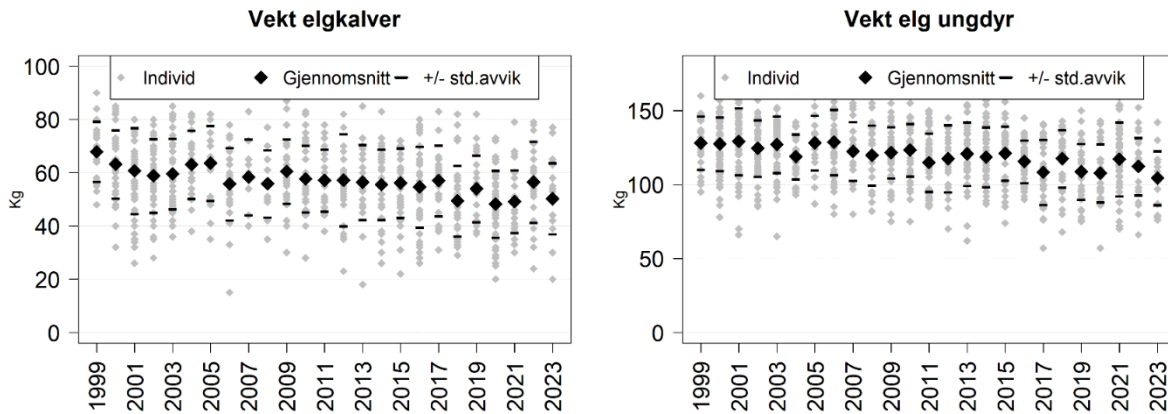
Kalv- og tvillingraten var ifølge sett elg-data på hhv. 0,29 og 1,02 i 2023 (Figur 13). Sistnevnte betyr at 2 % av kuene med kalv kom med tvillingkalver under jakta 2023. Som nevnt i tidligere rapporter, skjedde det store fallet i kalvrater på midten av 90-tallet som følge av økt elgtetthet og næringsbegrensning. Senere har både kalv- og tvillingratene holdt seg relativt stabile, men på et betydelig lavere nivå enn tidligere. Etter en «dropp» i kalveraten i 2018, økte den et par år før den nå har stupt ned til et historisk bunn-nivå. Kalveraten og andelen tvillingkalver er aldri registrert på lavere nivå enn sist høst. Tallene tyder på at her er det nå flere faktorer som påvirker bestandskondisjonen.

Figur 13: Kalv per ku fra sett elg i Nome og Midt-Telemark i perioden 1986-2023 med røde punkt. Estimert kalverate etter jakta i samme periode med svarte ruter (venstre figur), samt tvillingrate med svarte ruter fra sett elg i perioden 1986-2023 (høyre figur). 95 % konfidensintervall med grå streker.

3.1.5.2 Kalv og ungdyrvekter

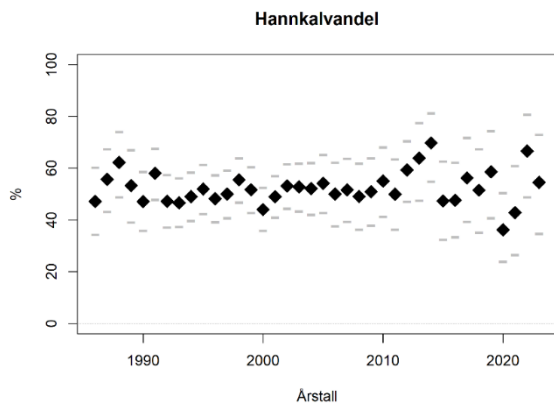
Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr hentet fra hjorteviltregisteret i 2023 var på hhv. 50 kg (n=22) og 108 kg (n=18). Vekter oppgitt i figur 10 baseres kun på dyr med både kjent alder og vekt, og har dermed noe færre dyr i materialet. Gjennomsnittsvakta for ungdyr i 2023 er 104 kg (n=16), det klart laveste snittet i dataserien. Som for rekrutteringsratene, har slaktevektene hatt en negativ utvikling over tid. Slaktevektene for kalv er også blant de laveste som er registrert i Nome og Midt-Telemark noensinne. Ser vi på snittvektene i femårsperioder bakover, så var snittvekta på kalv fra 2019-2023 på 51,6 kg, snittet for 2014-2018 på 54,6 kg og snittet for 2009-2013 var på 57,8 kg. Ser vi på de samme femårsperiodene for ungdyr var snittvektene på hhv 110 kg, 116 kg og 120 kg.

Figur 14: Gjennomsnittsvekter for kalver (n=742) (venstre figur) og ungdyr (n=957) (høyre figur) skutt i Nome og Midt-Telemark i perioden 1999-2023 med svarte ruter. Svarte streker viser standardavviket for vekt i tilsvarende periode.

3.1.5.3 Andel hannkalv

I en elgbestand med høy bestandskondisjon blir det normalt født en liten overvekt av hannkalv⁵. Tilsvarende fødes det en overvekt av hokalv i en elgbestand med lavere bestandskondisjon. Det er sjelden at kalv skytes basert på kjønn, så det er stor sannsynlighet for at andelen hannkalv i jaktuttaket er representativ for kjønnsfordelingen i den totale kalvebestanden. Dette forutsetter riktignok at det er nok datamateriale, så usikkerheten øker med lavere fellingstall. Høy andel hannkalver i bestanden vil utjevne effekten av en overvekt av eldre hanndyr i jaktuttaket. I Nome og Midt-Telemark har hannkalvandelen ligget på rundt 50 % fram til 2010. Etter 2010 har den variert betydelig fra 69 % i 2014 til 36 % i 2020 (Figur 15). Stor variasjon i hannkalvandel de siste årene, skyldes i stor grad lave fellingstall. I 2023 var andelen hannkalv 55% blant de felte dyrene.

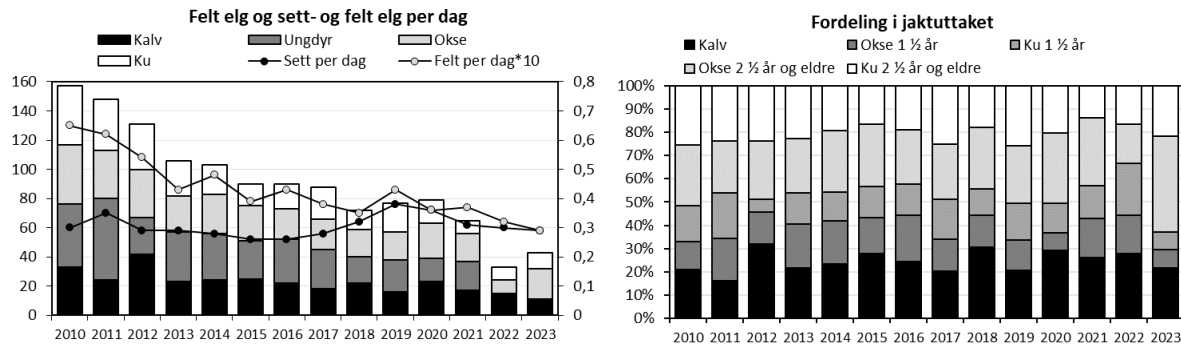
Figur 15: Kjønnsforhold blant de skutte kalvene i Nome og Midt-Telemark i perioden 1986-2023. 95 % konfidensintervall med grå streker.

⁵ Bjørneraas, K et.al. 2009. Large-scale spatiotemporal variation in calf sex ratio in moose (*Alces alces*): an effect of density-dependent decrease in maternal condition? *Canadian Journal of Zoology* 87: 346-355.

3.1.6 Bestandsvurdering Midt-Telemark

3.1.6.1 Bestandsutvikling

Bestandsutviklingen i Midt-Telemark kommune har vært relativt lik utviklingen i Nome og Midt-Telemark de siste 25 årene. Etter bestandstoppen på slutten av 90-tallet ble det årlig felt i overkant av 200 dyr. I senere år har fellingstallene avtatt betydelig med en markert nedgang i de siste to årene. I 2023 ble det felt 51 elg i Midt-Telemark fordelt på 11 kalv, 8 ungdyr, 21 eldre okser og 11 eldre kuer (Figur 16).

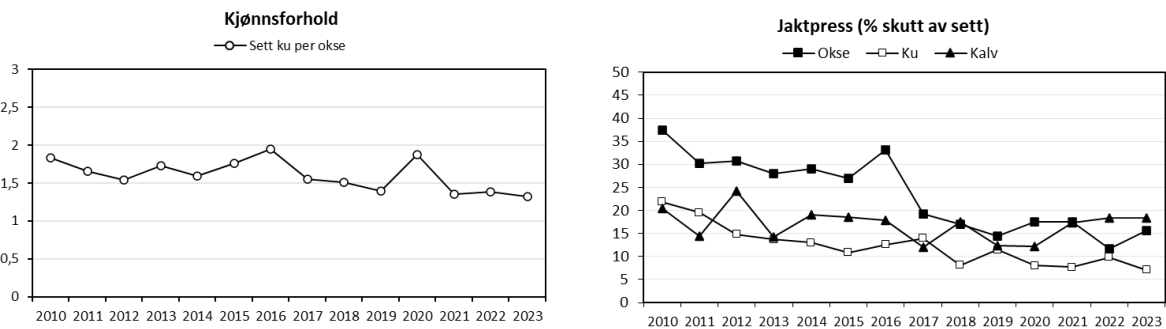

Figur 16: Antall felte elg fordelt på kategoriene kalv, ungdyr, eldre okse og eldre ku, samt sett og felt elg per dag*10 i Midt-Telemark kommune (tidligere Bø og Sauherad) i perioden 2010-2023. Til høyre vises fordelingen i uttaket i prosent for ulike kategorier dyr.

Elgtettheten målt etter sett- og felt per dag indeksene indikerer at bestanden har ligget stabilt på nær samme nivå de siste 10 årene, med antydning til en svak bestandsnedgang de siste par årene. Det antas at reduksjonen i avskyting de siste to årene har bidratt til at bestanden er nær stabil, selv om indeksen indikerer en svak nedgang. I 2023 ble det sett 0,29 elg per dag og felt 0,03 elg per dag. For sett per dag indeksen var dette en liten nedgang fra 0,30 i 2022.

3.1.6.2 Kjønnssforhold og jaktpress

Observert kjønnssforhold har med noen få unntak gått mot en utjevning de siste 8 årene, og viste i 2023 1,3 ku sett per okse. Til sammenlikning var snittet for siste femårsperiode 1,5 ku sett per okse (Figur 17, venstre del). Jaktinnsatsen i 2023 bestod i 1738 jegerdagsverk, noe som er litt lavere enn snitt for perioden 2019-2023 på 1832 jegerdagsverk. Jaktpresset målt etter skutt av sett indeksene viser at jaktpresset er redusert for både okse og kyr etter 2016, mens jaktpresset på kalv har ligget mer stabilt. Skutt av sett indeksene i 2023 for okse, ku og kalv var på hhv. 16 %, 7 % og 18 %. Indeksene viser at jakttrykket har vært lavt på eldre dyr de siste årene (Figur 17, høyre del).

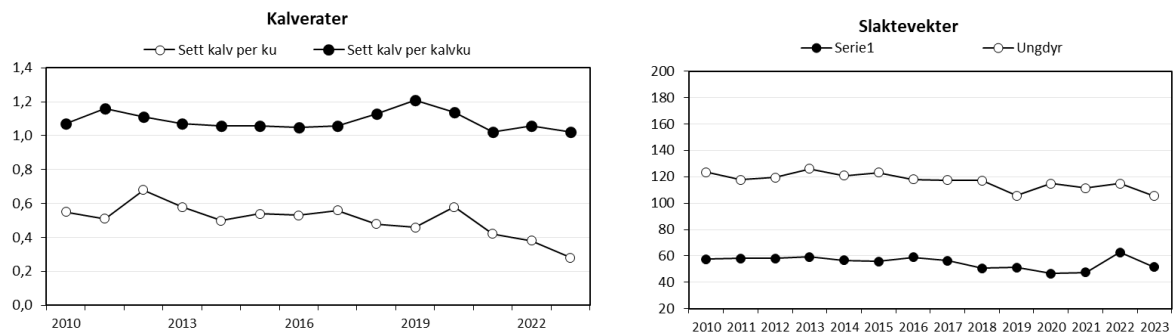

Figur 17: Observert ku per okse fra «sett elg» (venstre figur) og jaktpress «skutt av sett» (høyre figur) for Midt-Telemark kommune (tidligere Bø og Sauherad) i perioden 2010-2023.

3.1.6.3 Bestandskondisjon

Observerte kalverate og tvillingrate i 2023 var på hhv. 0,28 kalv per ku og 1,02 kalv per kalvku (Figur 19). Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr i 2023 var på hhv. 52 kg (n=11) og 105 kg (n=8). Kalveproduksjonen har ligget på et lavt nivå og vist synkende tendens over flere år, med ytterligere markert fall ned til et rekordlavt bunn nivå i 2023. Tvillingraten har vært lav i lengre tid med en noe høyere andel tvillingkalver i 2018-2020, før ny nedgang de siste tre årene. De tre siste årene er det i snitt kun 3 % av kalvekyrne som har hatt tvillingkalver under jakta.

Utviklingen i slaktevekter for kalv og ungdyr har vært negativ over lengre tid, med ytterligere nedgang etter 2017-2018. Ungdyrvektene har aldri vært lavere enn i 2023. Kalvevektene har imidlertid økt noe fra bunn notering på 47 kg i 2020. I 2022 var kalvevektene helt oppe i 63 kg (n=14) for så å gå ned til 52 kg sist høst. Bestandskondisjonen må betegnes som svært lav.

Figur 19: Observerte kalverate og tvillingrate fra «sett elg» (venstre figur) og rapporterte slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre figur) for felte elg i Midt-Telemark kommune (tidligere Bø og Sauherad) i perioden 2010-2023.

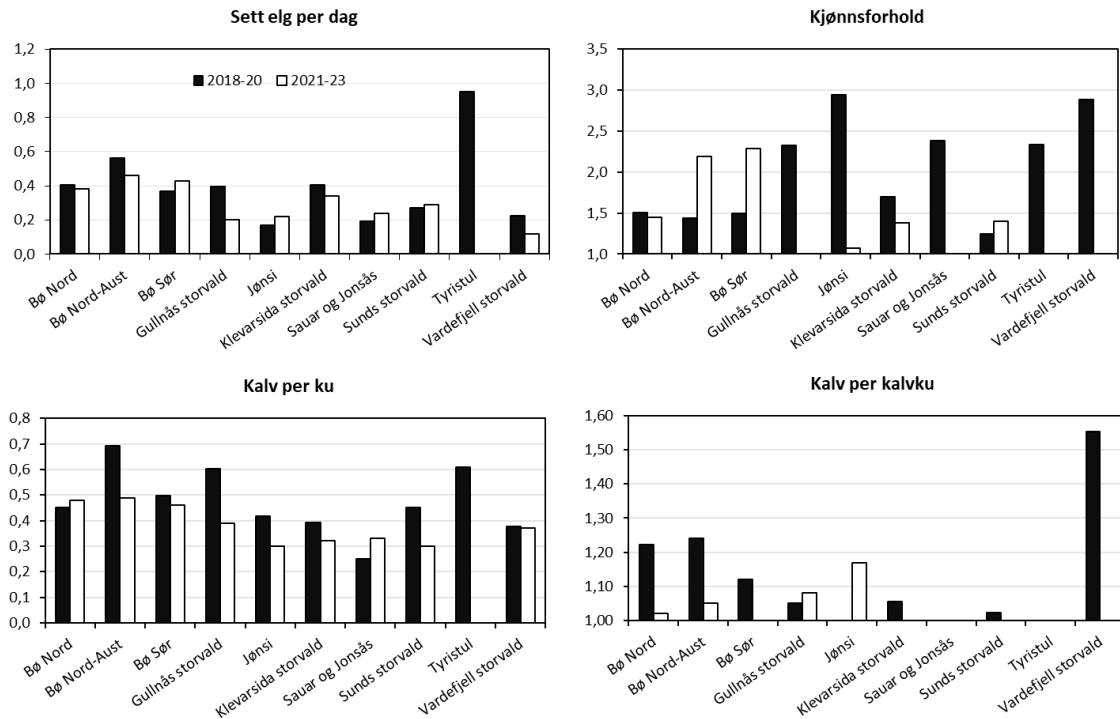
3.1.6.4 Elgvald i Midt-Telemark kommune

For å se på forskjeller mellom vald og utviklingen innad i de ulike valdene i Midt-Telemark kommune har vi sammenlignet snittverdier for noen sentrale sett elg parametere for periodene 2018-2020 og 2021-2023 (Figur 20). Det bemerkes at data på valdnivå blir mer usikre som følge av et svært begrenset datamateriale fra flere av valdene.

Indeksen sett elg per jegerdag brukes som mål på variasjon i elgtetthet. Sett per dag variere relativt mye mellom de ulike valdene, men ligger på nivå mellom 0,20 til 0,40 i flertallet av valda. I perioden 2021-2023 var det Bø Nord-Aust og Bø Sør som i snitt hadde høyest sett per dag indeks med hhv. 0,46 og 0,43. Sett per dag har ligget på nær samme nivå for begge treårsperiodene som er sammenlignet i de fleste valda.

Kjønnsforholdet viser stor variasjon mellom valda. I siste treårsperiode er det Bø Sør og Bø Nord-Aust som har hatt det skjevste kjønnsforholdet med snitt på hhv. 2,3- og 2,2 ku sett per okse. I nevnte vald så har okseandelen blitt betydelig redusert sammenlignet med perioden 2018-2020 da det i snitt ble observert 1,5- og 1,4 ku per okse i de samme valda (Figur 20, øvre høyre del).

Kalveraten er redusert fra 2018-2020 til 2021-2023 for nær alle vald (Figur 20, nedre venstre del). Det samme gjelder for tvillingraten (kalv per kalvku). Bø Nord-Aust og Bø Nord er valda som i snitt har hatt den høyeste kalveraten de siste tre årene med hhv. 0,49 og 0,48 kalv per ku. Tvillingkalver er kun observert i fire av valda i perioden 2021-2023, med i snitt høyest tvillingrate på 1,17 kalv per kalvku for Jønsi (Figur 20, nedre høyre del).

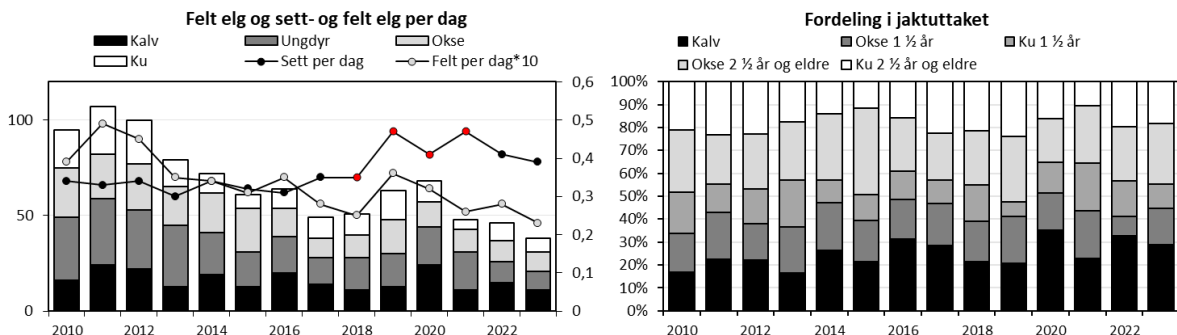

Figur 20: Utviklingen i sett elg per jegerdag (øvre venstre figur), kjønnssforhold (øvre høyre figur), kalv per ku (nedre venstre figur) og kalv per kalvku (nedre høyre figur) mellom periodene 2018-2020 og 2021-2023 for vald i Midt-Telemark kommune (tidligere Bø og Sauherad). Tall fra www.hjorteviltregisteret.no.

3.1.7 Bestandsvurdering Nome

3.1.7.1 Bestandsutvikling

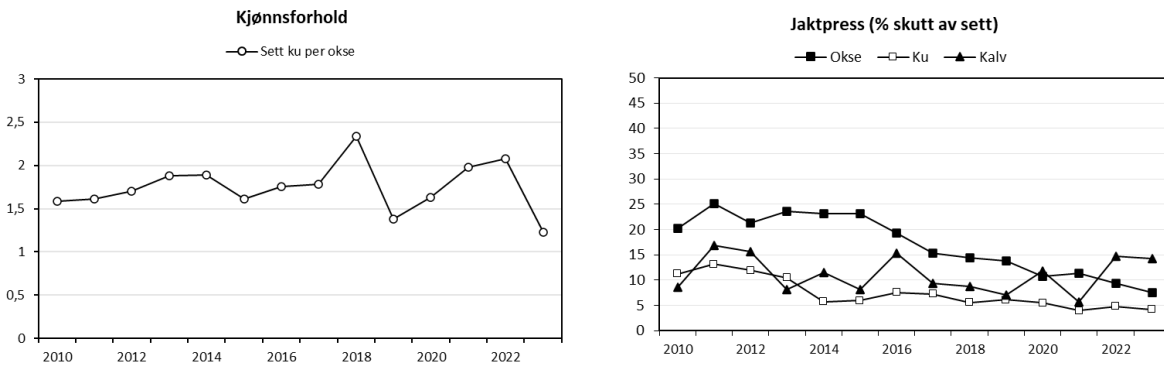
I 2023 ble det felt 38 elg i Nome, det klart laveste jaktuttaket i tidsserien. Uttaket fordelte seg på 11 kalver, 10 ungdyr, 10 eldre okser og 7 eldre kuer (Figur 21, venstre del). Kalv og ungdyr utgjorde 55 % av uttaket, mens andelen eldre okser var 26 %. Andelen kalv og ungdyr i uttaket er noe redusert de tre siste årene da også det samlede jaktuttaket er markert redusert. Sett per dag og felt per dag indeksene i 2023 var på hhv. 0,39 og 0,02, noe som var en liten nedgang fra 2022. Begge indekser indikerer i sum en nær stabil elgtetthet de siste årene. Vi minner om at det i vårt estimat for regionen samlet, er estimert en svak bestandsvekst de siste årene. Med bakgrunn i kraftig redusert jaktuttak de siste tre årene, skulle en forventet en mer markert vekst i tetthet, rekordlav kalveproduksjon har imidlertid motvirket dette.

Figur 21: Antall felte elg fordelt på kategoriene kalv, ungdyr, eldre okse og eldre ku, samt sett og felt elg per dag*10 i Nome kommune i perioden 2010-2023. Til høyre vises fordelingen i uttaket i prosent for ulike kategorier dyr.

3.1.7.2 Kjønnssforhold og jaktpress

Observert kjønnssforhold har i lengre tid ligget mellom 1,5 til 2 ku sett per okse. I 2023 ble det sett 1,2 ku per okse mot 2,1 ku per okse i 2022 (Figur 22, venstre del). Gjennomsnittet for de siste 3 år viser 1,8 ku per okse. Utviklingen i perioden 2019-2022 så ut til å gå mot redusert okseandel, før indeksen droppet uventet mye i 2023. Jaktinnsatsen i 2023 bestod av 1670 jegerdagsverk, noe lavere enn snitt for perioden 2019-2023 på 1816 jegerdagsverk. Jaktpresset målt etter skutt av sett indeksene viser at jaktpresset på eldre dyr av begge kjønn er redusert de siste årene, mens jaktpresset på kalv har ligget mer stabilt. Skutt av sett indeksene i 2023 for okse, ku og kalv var på hhv. 8 %, 4 % og 14 %. Indeksene viser at jakttykket har vært svært lavt på alle kategorier dyr de siste årene (Figur 22, høyre del).

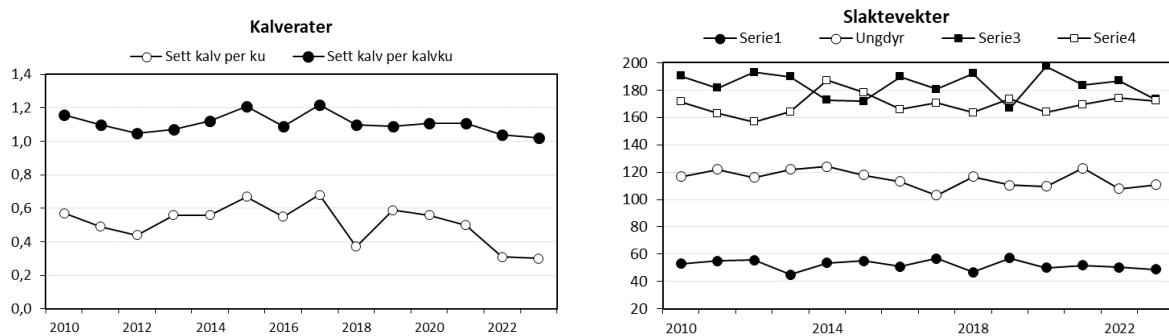

Figur 22: Observert ku per okse fra «sett elg» (venstre figur) og jaktpress «skutt av sett» (høyre figur) for Nome kommune i perioden 2010-2023.

3.1.7.3 Bestandskondisjon

Observert kalverate og tvillingrate i 2023 var på hhv. 0,30 kalv per ku og 1,02 kalv per kalvku (Figur 23, venstre del). Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr i 2023 var på hhv. 49 kg (n=11) og 111 kg (n=10). Kalveraten lå på nivå rundt 0,60 i perioden 2014-2020 med unntak av tørkesommeren 2018. Etter dette har kalveraten falt til et rekordlavt nivå de to siste årene. Tvillingraten har heller aldri vært lavere enn sist høst da kun 2 % av kalvekuene hadde tvillinger.

Slaktevektene på kalv har ligget relativt stabil de siste årene på et nivå betydelig lavere enn tidligere, det samme gjelder for vektene på ungdyr der vi også kan spore indikasjon på ytterligere reduksjon de siste årene (Figur 23, høyre del). Bestandskondisjonen må betegnes som svært lav.

Figur 23: Observert kalverate og tvillingrate fra «sett elg» (venstre figur) og rapporterte slaktevekter for kalv og ungdyr (høyre figur) for felte elg i Nome kommune i perioden 2010-2023.

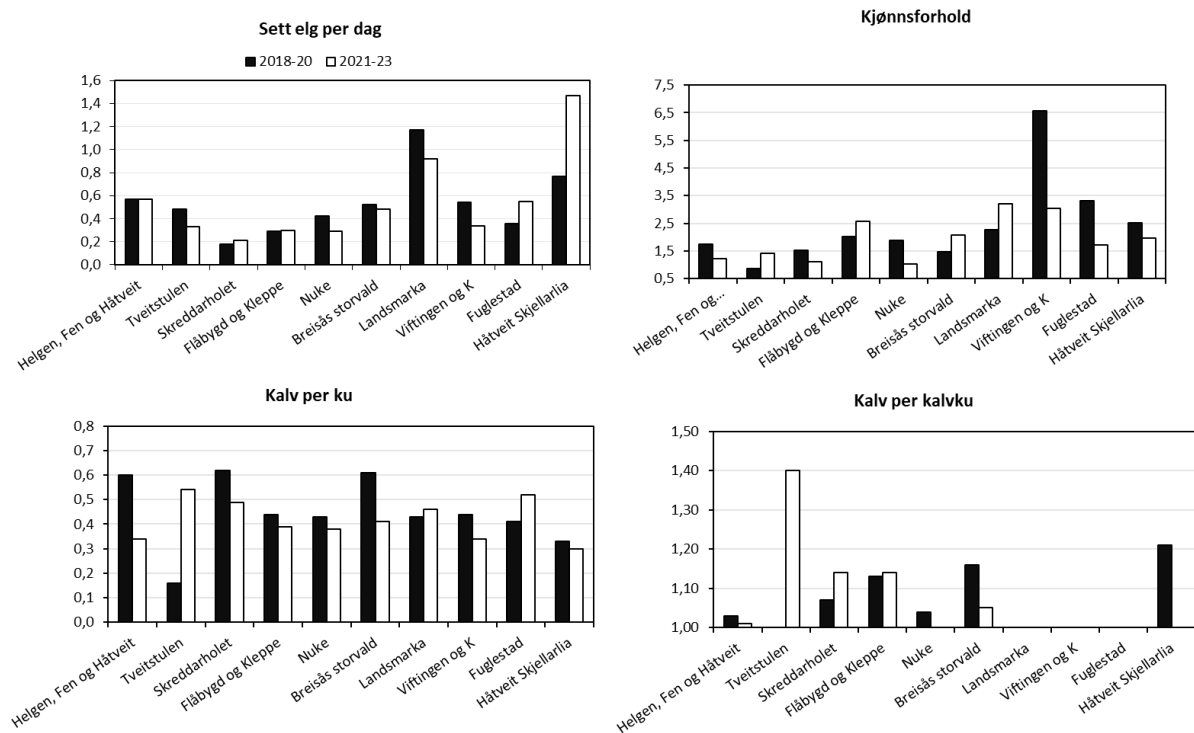
3.1.7.4 Vald i Nome kommune

Nome kommune har 10 elgvald. For å se på forskjeller mellom vald og utviklingen innad i de ulike valdene har vi sammenlignet snittverdier for noen sentrale sett elg parametere for periodene 2018-2020 og 2021-2023 (Figur 24). Det bemerkes at data på valdnivå blir mer usikre som følge av et svært begrenset datamateriale fra flere av valdene.

Valda med høyest observerte elgtetthet etter snitt sett per dag indeks for perioden 2021-2023 er Håtveit Skjellarlia og Landsmarka med hhv. 1,47 og 0,92. Sett per dag har gått noe ned for Landsmarka sammenlignet med perioden 2018-2020 da den lå på 1,17, mens indeksen har økt markant for Håtveit Skjellarlia. Lavest sett per dag indeks i siste treårsperiode hadde Skreddarholet med 0,21 (Figur 24, øvre venstre del).

Valda med lavest andel observerte okser i gjennomsnitt for perioden 2021-2023 er Landsmarka og Viftingen og Kverndalen med hhv. 3,2 og 3,0 ku sett per okse. Valda med det jevneste kjønnsforholdet de siste tre årene er Nuke og Skreddarholet med 1,0 og 1,1 ku sett per okse (Figur 24, øvre høyre del).

Observerte kalveraten er redusert fra 2018-2020 til 2021-2023 for 7 av 10 vald. I siste treårsperiode er det Tveitstulen og Fuglestad som i snitt har hatt høyest kalverate med hhv. 0,54 og 0,52 kalv per ku, mens Håtveit Skjellarlia, Viftingen og Kverndalen, samt Helgen, Fen og Håtveit har hatt lavest kalverate i siste periode med hhv. 0,30, 0,34 og 0,34 kalv per ku (Figur 24, nedre venstre del). I perioden 2021-2023 er det observert tvillingkalver i 5 av 10 vald og den høyeste tvillingraten har Tveitstulen med 1,40 kalv per kalvku. Flåbygd og Kleppe og Skreddarholet har også hatt en middels høy andel tvillingkalver i siste perioden, begge vald med 1,14 kalv per ku (Figur 24, nedre høyre del).

Figur 24: Utviklingen i sett elg per jegerdag (øvre venstre figur), kjønnsforhold (øvre høyre figur), kalv per ku (nedre venstre figur) og kalv per kalvku (nedre høyre figur) mellom periodene 2018-2020 og 2021-2023 for vald i Nome kommune. Tall fra www.hjorteviltregisteret.no.

3.2 Hjort

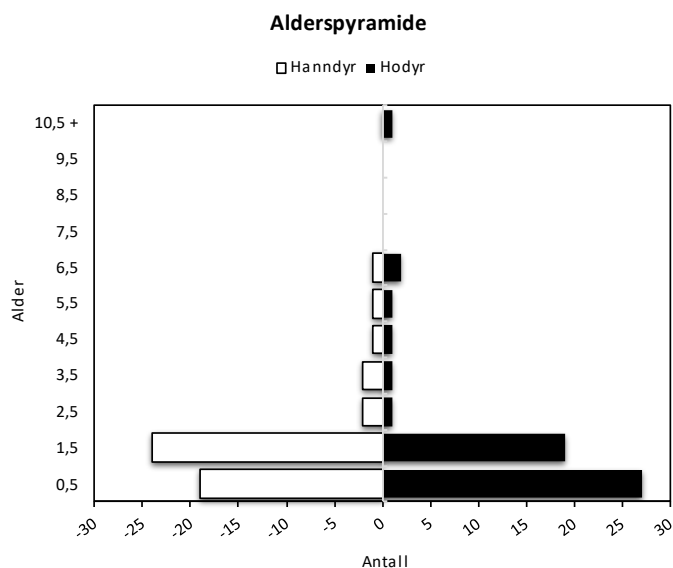
3.2.1 Hovedtall for skutt Hjort 2023

Etter tall fra Hjorteviltregisteret (www.hjorteviltregisteret.no) ble det felt 161 hjort i Nome og Midt-Telemark i løpet av jakta 2023, hvorav 49 kalv, 43 ungdyr, 33 eldre bukk og 36 eldre koller. Vi har mottatt komplett alder- og vektdata for 103 hjort (Tabell 2).

Aldersfordelingen for felte hjort vises i figur 25. Av alderskategoriene utgjorde åringer og kalv hoveddelen av jaktuttaket. Kategorien 10,5 + inneholder alle dyr eldre enn 10,5 år. Med unntak av ei kolle i klassen 10,5 år og eldre ble det ikke felt hjort over 6,5 år sist høst av dyr med kjent alder.

Tabell 2: Gjennomsnittlig vekt per aldersklasse for bukker (til venstre) og koller (til høyre) der både eksakt alder og vekt er kjent i Nome og Midt-Telemark for dyr felt i 2023.

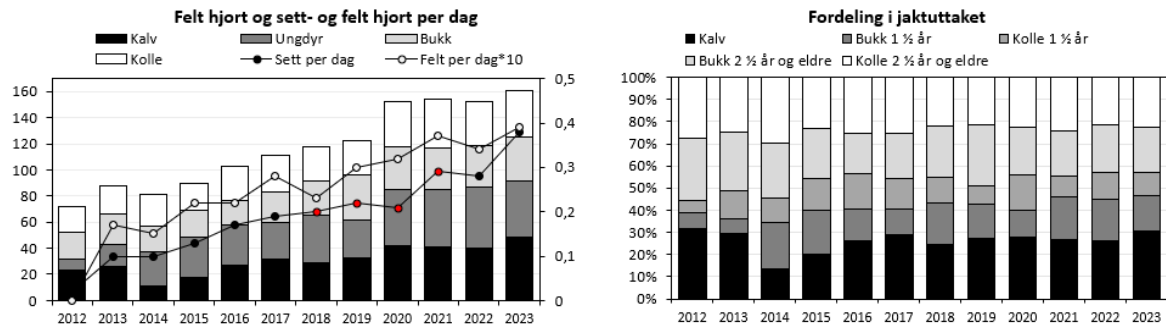
Alder	Snittvekt	Antall (n)	Alder	Snittvekt	Antall (n)
0,5	34	19	0,5	30	27
1,5	53	24	1,5	49	19
2,5	67	2	2,5	57	1
3,5	88	2	3,5	65	1
4,5	96	1	4,5	66	1
5,5	61	1	5,5	65	1
6,5	127	1	6,5	62	2
7,5			7,5		
8,5			8,5		
9,5			9,5		
10,5+			10,5+	77	1

Figur 18: Alderspyramide over aldersbestemte hjort i Nome og Midt-Telemark i 2023, fordelt på kjønn (x-akse) og aldersklasse (y-akse). Felte dyr i hver aldersklasse vises som antall felte individer av hvert kjønn. Utvikling i fellingstall og elgtetthet

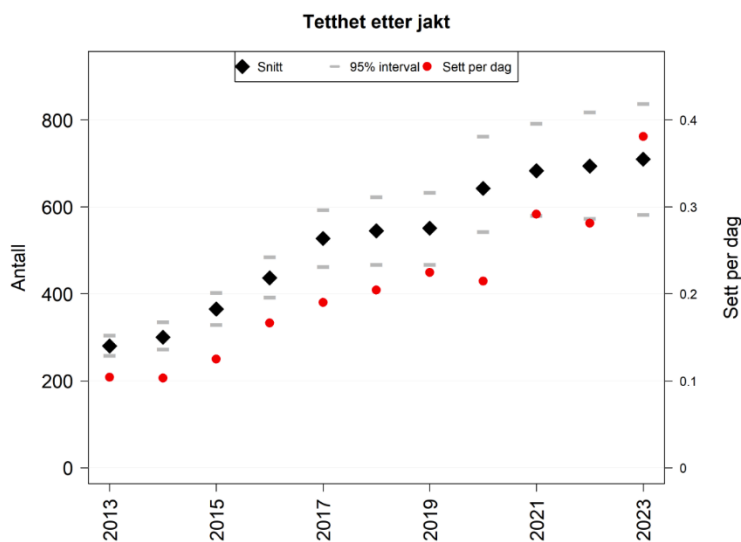
3.2.2 Utvikling i fellingstall og hjortetetthet

Det ble på ny satt fellingsrekord i Nome og Midt-Telemark i 2023 med 161 felte hjort samlet. Kalv og ungdyr utgjorde 57 % av uttaket, andelen eldre bukk utgjorde 21 %, mens eldre kolle stod for 22 % av de felte dyrene. Av de felte hjortene så ble 122 dyr felt i Nome og 39 dyr felt i Midt-Telemark. Fellingstallene har steget jevnt de siste årene, men har vist en utflating i overkant av 150 felte dyr etter 2019 (Figur 26). Både sett per dag og felt per dag indeksene som i 2023 viste hhv. 0,38 og 0,039, indikerer at bestanden fremdeles er i vekst.

Figur 26: Sett og felt hjort per jegerdag* 10, samt utvikling i antall felte hjort per år (venstre figur) og fordeling av felte dyr på kjønn og alder (høyre figurer) for regionen Nome og Midt-Telemark i perioden 2012-2023. Røde punkter i sett per dag, marker innføring av ny sett instruks i 2018.

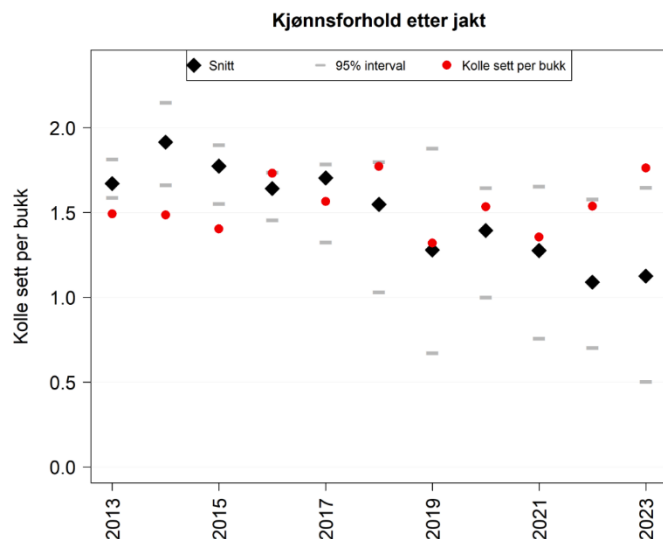
Den beregnede hjortetettheten følger i hovedtrekk utviklingen i sett per dag, og viser at bestanden fremdeles er i vekst. Etter jakt 2023 har vi beregnet en tetthet av hjort på 710 dyr (nedre CI = 582, øvre CI = 837, Figur 27). Dette tilsvarer en vinterbestand på 0,90 hjort per km² tellende areal. Etter vår beregning så har tettheten av hjort vært i kontinuerlig vekst i løpet av perioden med data.

Figur 19: Beregnet hjortetetthet etter jakt i Nome og Midt-Telemark i perioden 2013-2023 med svarte ruter (verdier på venstre loddrette akse). Sett per dag med røde punkter (verdier på høyre loddrette akse). 95 % -konfidensintervall for antall hjort er vist med grå streker.

3.2.3 Kjønnssforhold

Kjønnssforholdet har holdt seg relativt stabilt rundt 1,5 kolle sett per bukk i perioden med data fra 2013 og frem til 2023. Det beregnede kjønnssforholdet etter jakt følger i stor grad observert kjønnssforhold under jakta, men har en noe høyere andel bukk de siste par årene. I 2023 ble det sett 1,8 kolle per bukk under jakta, mens beregnet kjønnssforhold etter jakt var 1,1 (Figur 28).

Figur 20: Beregnet kjønnssforhold (\pm 95 % konfidensintervall) etter jakt i perioden 2013-2023 med svarte ruter. Observert kolle per bukk fra «sett hjort» med røde prikker.

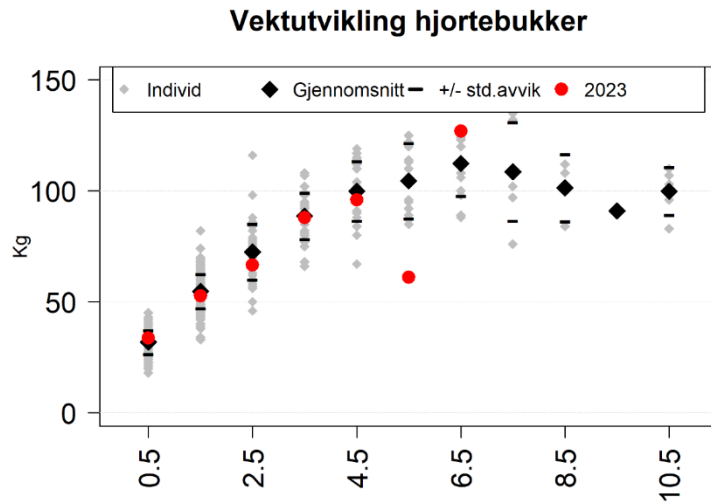
3.2.4 Utvikling med aldersdata

3.2.4.1 Vekt og antall tagger i geviret for bukker

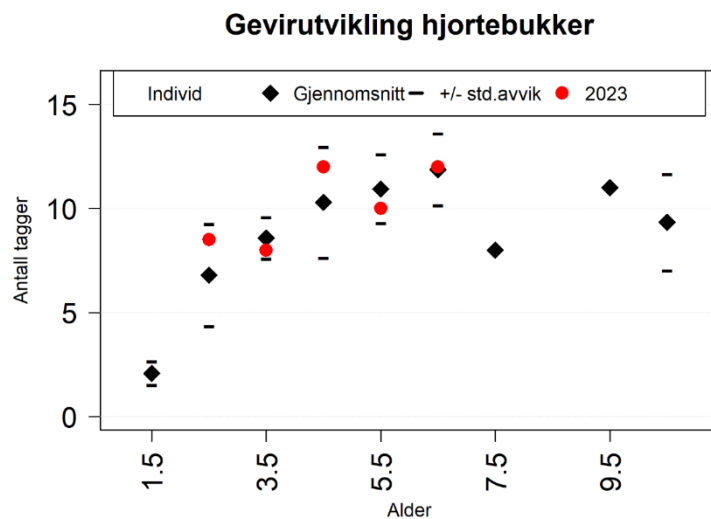
Aldersdata fra felte hjortebukker i regionen viser at bukkene vokser i gjennomsnittlig vekt frem til 6,5 års alder, da de har nådd en snittvekt på 112 kg (n=15). Statistikken fra området indikerer at snittvekten flater ut og reduseres noe for bukker eldre enn 6,5 år (Figur 29). Registrert vekt nedgang for eldre bukker skyldes antagelig mangelfulle data, med svært få vekter på hannedyr eldre enn 6,5 år. For 8,5 år og 9,5 år gamle bukker er det til orientering kun vektdata fra hhv. 3 og 1 bukk.

Gjennomsnittlige vekter på bukker felt i 2023 ligger på nær identisk nivå som snittet for perioden 2012-2023. Unntaket gjelder bukker på 5,5 år hvor snittvekten for hannedyr felt i 2023 kun er 61 kg (n=1). Her er det kun rapportert inn vekt på én bukk, så dette kan ikke tolkes som en representativ vekt for aldersklassen. Den tyngste bukken felt i 2023 var 127 kg og 6,5 år gammel med 12 tagger i geviret.

Antall tagger i geviret basert på data fra felte bukker i området i perioden 2019-2023 øker frem til 6,5 års alder. Ved 6,5 års alder har bukkene i snitt 11,9 tagger i geviret (n=8, Figur 30). Da det kun foreligger data om antall tagger fra 5 bukker eldre enn 6,5 år, blir gjennomsnittlig antall tagger i de eldre årsklassene lite representative pga. mangelfulle data. For bukker felt i 2023 var snitt antall tagger for felte 2,5 åringer på 8,5 tagger (n=2).

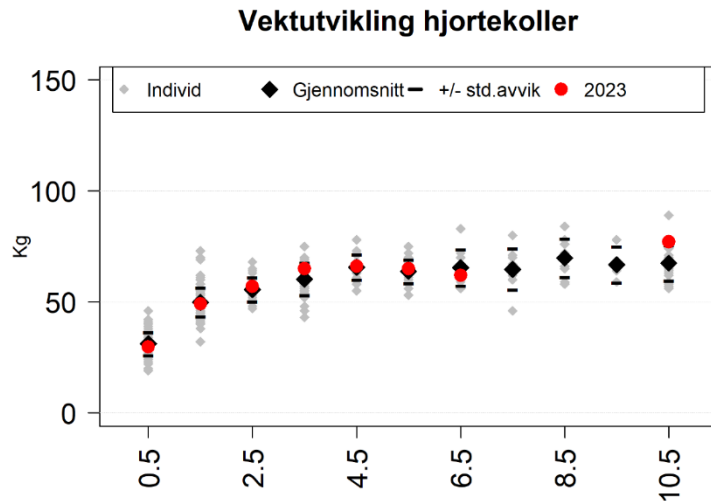
Figur 29: Gjennomsnittlig slaktevekt (\pm 95 % konfidensintervall) for ulike aldersklasser på bukker skutt i Nome og Midt-Telemark i perioden 2012-2023 (n=451). Enkeltindivid vist med grå punkter, gjennomsnittsvekter for hele perioden vist med svarte ruter og snittvekt for bukker felt i 2023 (n=50) vist med røde punkter.

Figur 21: Gjennomsnittlig antall tagger (\pm 95 % konfidensintervall) ved ulik alder for bukker skutt i Nome og Midt-Telemark i perioden 2019-2023 vist med svarte ruter (n=156). Gjennomsnittlig antall tagger for bukker skutt i 2023 (n=6) vist med røde punkter.

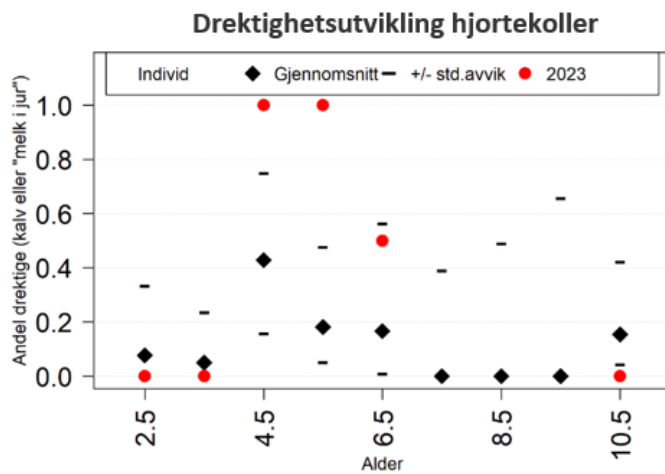
3.2.4.2 Vekt og produktivitet for koller

Hjortekoller felt i Nome og Midt-Telemark vokser frem til 4,5 års alder da de når en snittvekt på 66 kg (n=23, Figur 31). Gjennomsnittlig slaktevekter for koller eldre enn 3,5 år er relativt stabile mellom 64 til 70 kg. Kollene felt i 2023 hadde nær identisk slaktevekt som gjennomsnittet for de ulike årsklassene for perioden 2012-2023. Den eldste kolla felt sist høst var 11,5 år og veide 77 kg.

Figur 31: Gjennomsnittlig slaktevekt (\pm 95 % konfidensintervall) for ulike aldersklasser på koller skutt i Nome og Midt-Telemark i perioden 2012-2023 (n=415). Enkeltindivider vist med grå punkter, gjennomsnittsvækt for hele perioden vist med svarte ruter og snittvekt for koller felt i 2023 (n=53) vist med røde prikker.

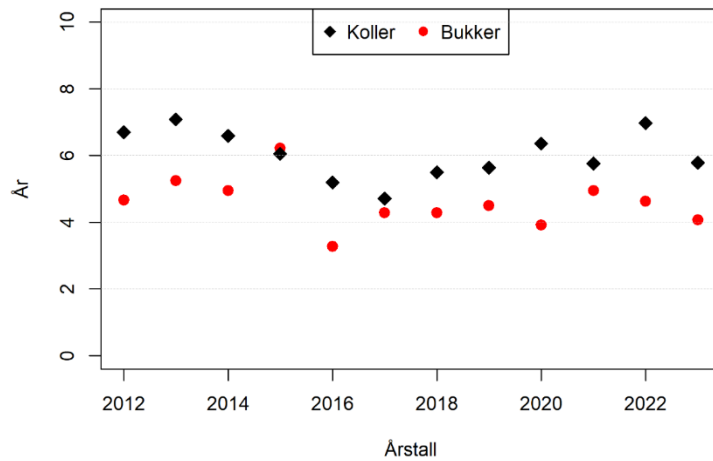
Drektighetsraten for koller felt i regionen basert på rapporterte data om kalv eller melk i juret, synes å være svært lav for flertallet av aldersklasser. Mangelfull rapportering antas å være årsaken til dette. Med bakgrunn i innrapporterte data var 43 % av kollene på 4,5 år drektige i perioden 2019-2023 (Figur 32).

Figur 32: Andel skutte koller i Nome og Midt-Telemark i ulike aldersklasser (2,5 år og eldre) som hadde kalv og/eller melk i juret ved felling (\pm 95 % konfidensintervall) i perioden 2019-2023 (n=82). Drektighetsrate for koller felt i 2023 vist med rød prikk (n=7).

3.2.4.3 Gjennomsnittsalder

Gjennomsnittsalder på felte hjorter 2,5 år og eldre viser at kollene i snitt blir eldre enn bukkene (Figur 33). De felte eldre bukkene i perioden fra 2012-2013 har hatt en snittalder på rundt 4 år i flertallet av årene, mens de felte eldre kollene i gjennomsnitt har vært rundt 6 år gamle. I 2023 hadde de eldre bukkene en snittalder på 4,1 år (n=7), mens kollene i snitt var 5,8 år (n=7). Årsaken til lavere snittalder hos bukkene antas å være høyere jakttrykk.

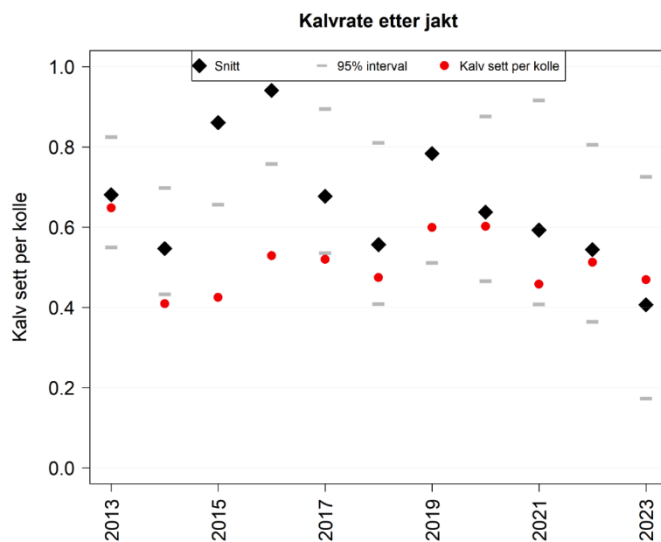

Figur 33: Gjennomsnittsalder for felte koller (svarte ruter, n=156) og bukker (røde punkter, n=146) 2,5 år og eldre felt i Nome og Midt-Telemark i perioden 2012-2023.

3.2.5 Bestandskondisjon

3.2.5.1 Kalverate

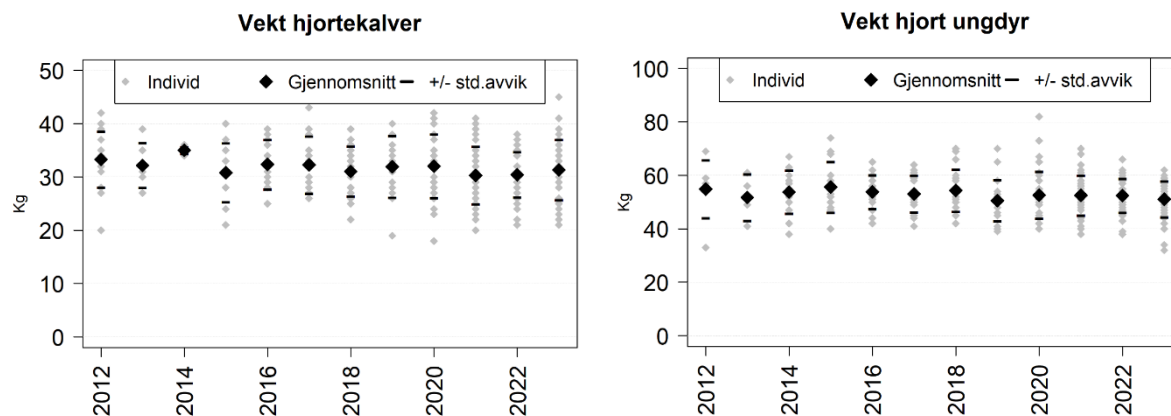
Observert kalverate fra sett hjort har holdt seg relativt stabil rundt 0,5 kalv per kolle i perioden 2013-2023. I 2023 ble det observert 0,47 kalv per kolle under utmarksjakt, mens snittet for de siste tre årene er 0,48. Den estimerte kalveraten etter jakt viser større årlige variasjoner. I 2023 er det estimert en kalverate på 0,41 kalv per kolle (Figur 34). Det presiseres at det er usikkerhet knyttet til estimatene.

Figur 34: Kalv per kolle fra sett hjort i Nome og Midt-Telemark i perioden 2013-2023 med røde punkt. Estimert kalverate etter jakta i samme periode med svarte ruter. 95 % konfidensintervall med grå streker.

3.2.5.2 Kalv og ungdyrvekter

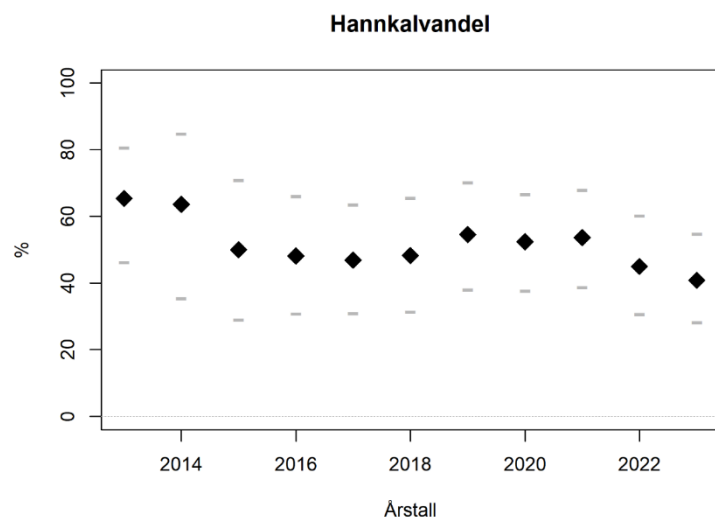
Slaktevektene på kalv og ungdyr var i 2023 på henholdsvis 31 kg (n=46) og 51 kg (n=51, Figur 35). Vekten på kalvene har holdt seg stabile mellom 30 til 32 kg i perioden fra 2015 og frem til i dag. Ungdyrvektene viser en svak negativ utvikling i løpet av perioden. I siste 5 års periode fra 2019-2023 var ungdyra i snitt 52 kg (n=188), mot 54 kg (n=82) i perioden 2014-2018.

Figur 22: Gjennomsnittsvekter for kalver (n=286) (venstre figur) og ungdyr (n=281) (høyre figur) skutt i Nome og Midt-Telemark i perioden 2012-2023 med svarte ruter. Svarte streker viser standardavviket for vekt i samme periode.

3.2.5.3 Andel hannkalv

Andelen hannkalv i uttaket har variert en del i perioden 2013-2023, med svak indikasjon på redusert andel hannkalv mot slutten av perioden (Figur 36). I 2013 og 2014 ble det felt i overkant av 60 % hannkalv, mens andelen hannkalv i uttaket i 2023 var 41 %. Det presiseres at antallet felte kalver er forholdsvis lavt, så tilfeldigheter vil kunne påvirke de årlige verdiene.

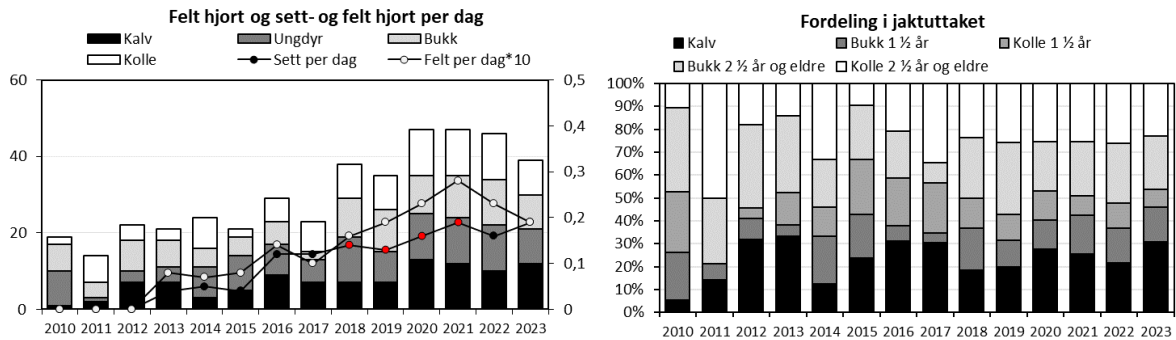

Figur 3623: Kjønnforhold blant de skutte hjortekalvene i Nome og Midt-Telemark i perioden 2013-2023. 95 % konfidensintervall med grå streker.

3.2.6 Bestandsvurdering Midt-Telemark kommune

3.2.6.1 Bestandsutvikling

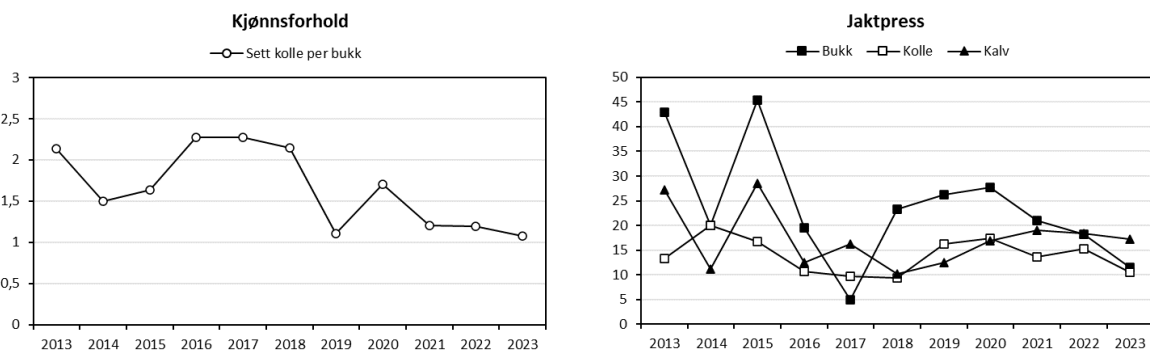
I 2023 ble det felt 39 hjort i Midt-Telemark fordelt på 12 kalver, 9 ungdyr, 9 eldre bukk og 9 eldre koller (Figur 37). Av en tildelt kvote på 133 dyr resulterte dette i 29 % felling. Fellingsrekorden skriver seg fra 2020 og 2021 da det begge år ble felt 47 dyr. Sett per dag og felt per dag indeksene indikerer samlet en stabilisering med tegn til en svak bestandsnedgang etter en bestandstopp i 2021. I 2023 ble det sett 0,19 hjort og felt 0,02 per jegerdagsverk i utmark. Andelen eldre bukk i uttaket har variert fra 21 % til 31 % i siste femårs periode, mens andelen eldre koller blant de felte dyrene har ligget mellom 23-26 % i samme periode.

Figur 37: Sett og felt hjort per jegerdag* 10, samt utvikling i antall felte hjort per år (venstre figurer) og fordeling av felte dyr på kjønn og alder (høyre figurer) for Midt-Telemark kommune (tidligere Bø og Sauherad) i perioden 2010-2023. Røde punkter i sett per dag, marker innføring av ny sett hjort instruks i 2018.

3.2.6.2 Kjønnforhold og jaktpress

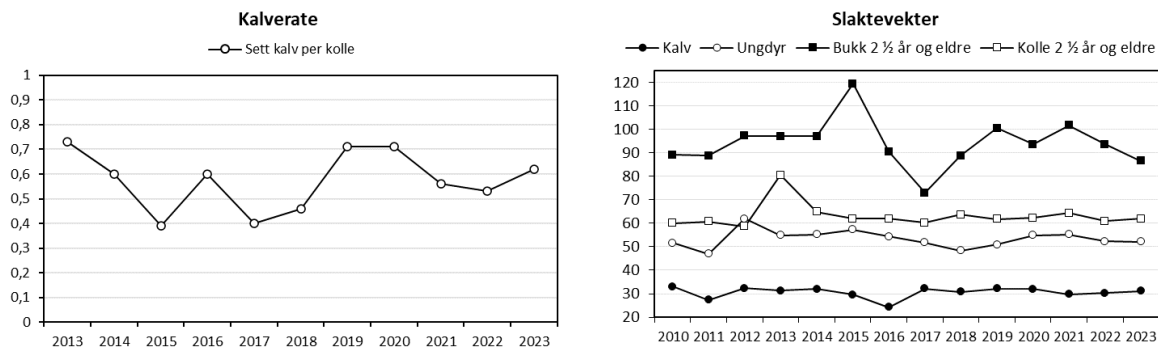
Observert kjønnforhold i jakta viser at andelen bukk i bestanden har økt i de seinere år dvs. at kjønnforholdet har blitt jevnere. I 2023 ble det observert 1,1 kolle per bukk, mens snittet for perioden 2021-2023 viser 1,2 koller sett per bukk (Figur 38). Når det gjelder jaktpresset på ulike kategorier dyr så ser en at jaktrykket på bukk er redusert i løpet av perioden med data. Jaktpresset på kolle og kalv har ligget mer stabilt. I 2023 ble 11,5 % av sette bukker felt, tilsvarende tall for kolle var 10,6 % og for kalv 17,2 %. Antall jegerdager på utmarksjakt i 2023 var 1709 dagsverk. Rapportert jaktinnsats har ligger på nær samme nivå siden 2016.

Figur 24: Observert kolle per bukk fra «sett hjort» (venstre figur) og jaktpress «skutt av sett» (høyre figur) for Midt-Telemark kommune (tidligere Bø og Sauherad) i perioden 2013-2023.

3.2.6.3 Bestandskondisjon

Observert kalverate i 2023 var på 0,62 kalv sett per kolle (Figur 39). Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr sist høst var på hhv. 31 kg (n=12) og 52 kg (n=9). Kalveraten har ligget stabilt på et høyt nivå uten tegn til negativ utvikling de siste årene, det samme gjelder for kalvevektene. Vektene for ungdyr har vist svake tegn til reduksjon i løpet av perioden, men trenden er usikker som følge av få vekter tidlig i perioden.

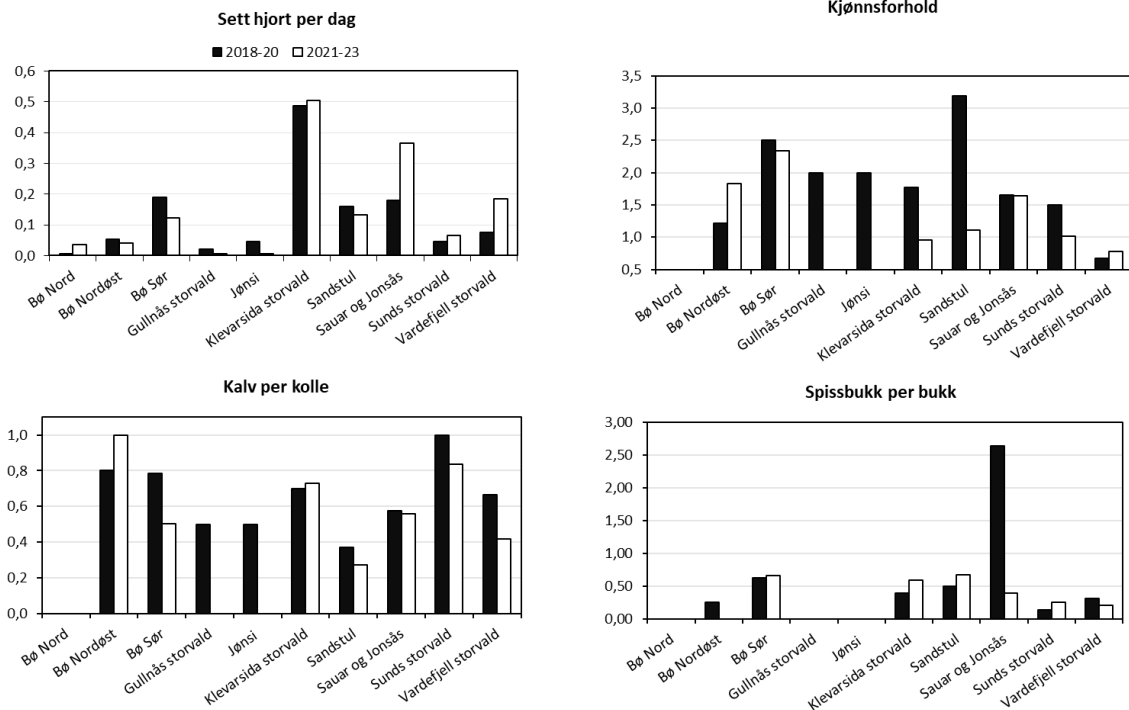
Figur 39: Observert kalverate fra «sett hjort» for perioden 2013-2023 (venstre figur) og rapporterte slaktevekter for kalv, ungdyr, eldre kolle og eldre bukk (høyre figur) for Midt-Telemark kommune (tidligere Bø og Sauherad) i perioden 2010-2023.

3.2.6.4 Vald i Midt-Telemark kommune

For å se på forskjeller mellom vald og utviklingen innad i de ulike valdene i Midt-Telemark kommune har vi sammenlignet snittverdier for noen sentrale parametere for periodene 2018-2020 og 2021-2023 (Figur 40). Det bemerkes at data på valdnivå blir mer usikre som følge av et svært begrenset datamateriale fra flere av valdene. Når det gjelder sett per dag indeksen viser den at det er Kleivarsida storvald og Sauar og Jonsås som ser mest hjort målt per dagsverk. I begge vald har indeksen økt i siste 3 års periode sammenlignet med perioden før. Vardefjell storvald har også hatt markert øking i sett per dag i siste periode, mens det motsatte har vært tilfelle for Bø Sør.

Bø Sør har etter indeksen kolle sett per bukk det skjeveste kjønnsforholdet med 2,3 koller per bukk observert som snitt i perioden 2021-2023. Sandstul observert lav bukkeandel i perioden 2018-2020, noe som endret seg betydelig i siste 3 årsperioden da kjønnsforholdet var mye jevnere.

Bø Nordøst og Sunds storvald har observert de høyeste kalveratene, mens Sandstul har hatt den laveste kalveproduksjonen basert på observert «kalv per kolle» fra sett hjort. Sauar og Jonsås skilte seg ut med særlig høy andel sett spissbukk per bukk i perioden 2018-2020, noe som var nede på et betydelig lavere nivå igjen i 2021-2023.

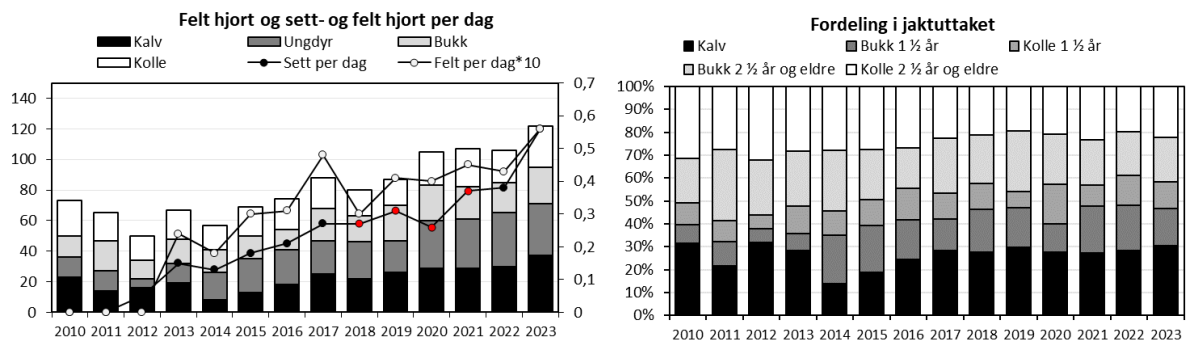

Figur 40: Utvikling i sett hjort per jegerdag (øvre venstre figur), kjønnsforhold «sett bukk per kolle» (øvre høyre figur), kalv sett per kolle (nedre venstre figur) og spissbuk sett per bukk (nedre høyre figur) som gjennomsnittstall for periodene 2018-2020 og 2021-2023 for vald i Midt-Telemark kommune. Tall fra www.hjorteviltregisteret.no.

3.2.7 Bestandsvurdering Nome

3.2.7.1 Bestandsutvikling

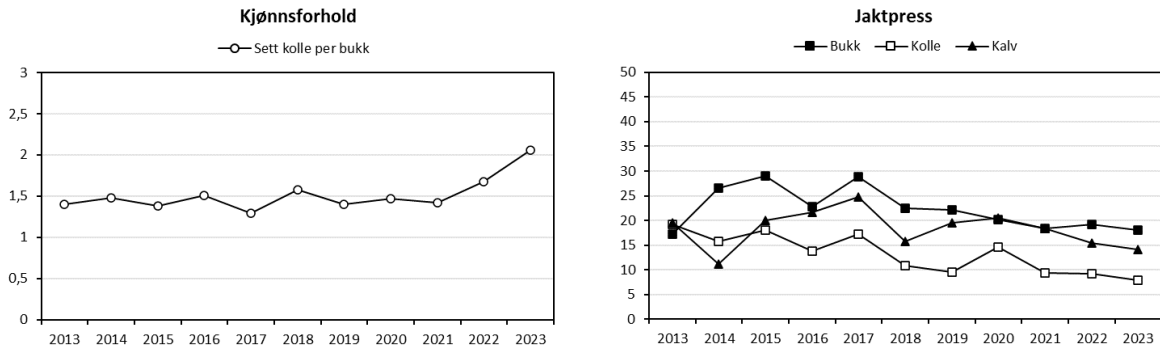
I 2023 ble det felt 122 hjort i Nome, noe som er ny fellingsrekord. Dette utgjorde 67 % felling av tildelt kvote. Uttaket fordelte seg på 37 kalver, 34 ungdyr, 24 eldre bukk og 27 eldre koller (Figur 41). Kalv og ungdyr utgjorde 58 % av de felte dyrene, mens andelen eldre bukk utgjorde 20 %. Andelen kalv og ungdyr i uttaket har økt noe i løpet av perioden med data. Sett per dag og felt per dag indeksene var på hhv. 0,56 og 0,06 i 2023. Begge indekser indikerer at bestanden er i vekst, noe som samsvarer godt med vår beregnede økning i hjortetetthet for Nome og Midt-Telemark samlet.

Figur 41: Sett og felt hjort per jegerdag* 10, samt utvikling i antall felte hjort per år (venstre figurer) og fordeling av felte dyr på kjønn og alder (høyre figurer) for Nome kommune i perioden 2010-2023. Røde punkter i sett per dag, marker innføring av ny sett hjort instruks i 2018.

3.2.7.2 Kjønnssforhold og jaktpress

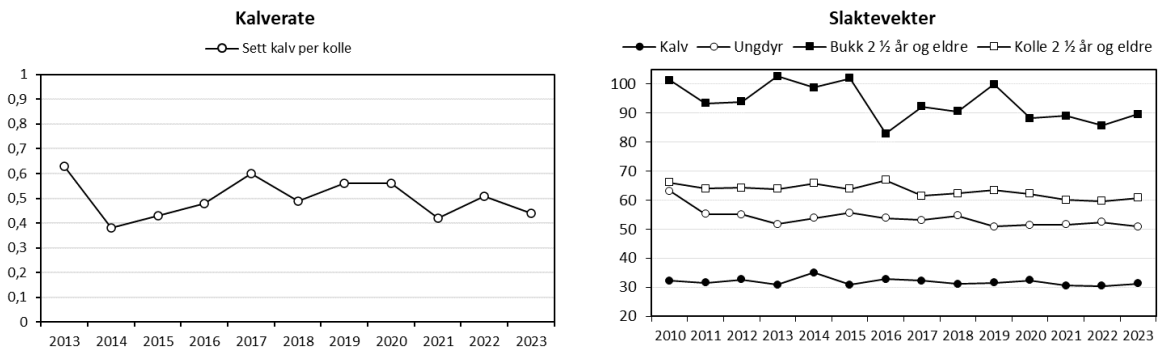
Det observerte kjønnssforholdet i jakta har ligget stabilt i underkant av 1,5 kolle sett per bukk i perioden fra 2013 til 2021, mens det etter 2021 synes å ha blitt en redusert bukkeandel (Figur 42, venstre del). I 2023 ble det observert 2,1 kolle per bukk. Jaktinnsatsen i utmark sist høst var 1843 dagsverk, en liten nedgang sammenlignet med snitte for de siste 5 årene. Skutt av sett indeksene i 2023 for bukk, kolle og kalv var på 18 %, 8 % og 14 %. Indeksene indikerer nedgang i jakttrykk på alle kategorier dyr i løpet de siste par årene.

Figur 42: Observert kolle per bukk fra «sett hjort» (venstre figur) og jaktpress «skutt av sett» (høyre figur) for Nome kommune i perioden 2013-2023.

3.2.7.3 Bestandskondisjon

Observerte kalverate i Nome i 2023 var på 0,44 kalv sett per kolle (Figur 43). Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr sist høst var på hhv. 31 kg (n=37) og 51 kg (n=34). Kalveraten har ligget relativt stabilt i perioden fra 2013 til 2023, med noe høyere observert kalverate midt i perioden. Når det gjelder slaktevektene for kalv så har de vært stabile på et høyt nivå gjennom hele perioden, mens vektene på ungdyr viser tegn på reduksjon de siste årene.

Figur 43: Observert kalverate fra «sett hjort» for perioden 2013-2023 (venstre figur) og rapporterte slaktevekter for kalv, ungdyr, eldre kolle og eldre bukk (høyre figur) for Nome kommune i perioden 2010-2023.

3.2.7.4 Vald i Nome kommune

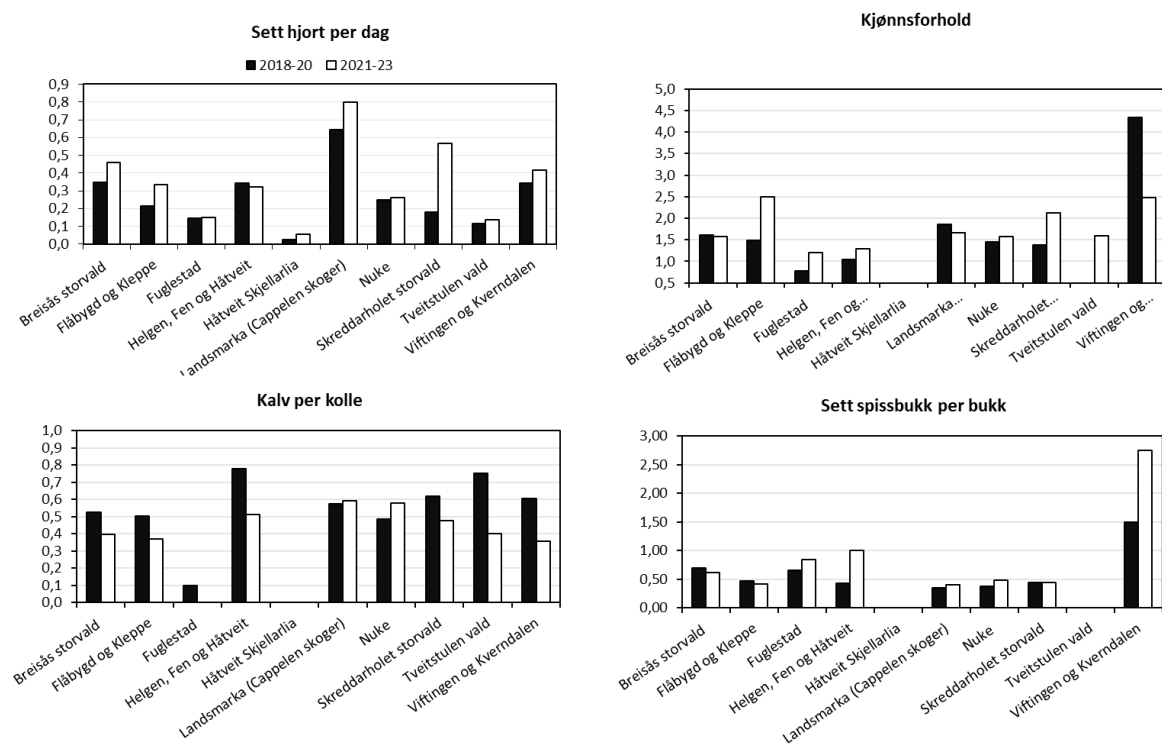
For å se på forskjeller mellom vald og utviklingen innad i de ulike valdene i Nome kommune har vi sammenlignet snittverdier for noen sentrale parametere for periodene 2018-2020 og 2021-2023 (Figur 44). Det bemerkes at data på valdnivå blir mer usikre som følge av et nokså begrenset datamateriale fra flere av valdene.

Landsmarka skiller seg ut ved klart høyest sett per dag indeks. I Landsmarka så har sett per dag økt fra et snitt på 0,64 for perioden 2018-2020 til 0,80 for perioden 2021-2023. Skreddarholet storvald med 0,57,

Breisås storvald med 0,46 og Viftingen og Kverndalen med 0,42 sett per dag i snitt for siste 3 års perioden er valdene som følger etter Landsmarka, med høyest tetthet etter sett per dag indeksen.

Viftingen og Kverndalen skiller seg ut ved å ha det skjevste kjønnsforholdet. Her ble det i snitt observert 4,3 kolle per bukk i perioden 2018-2020, mens den observerte bukkeandelen hadde steget enn del i snitt for perioden 2021-2023 da det ble observert 2,5 kolle per bukk. Flåbygd og Kleppe og Skreddarholet storvald, er valdene som har observert lavest andel bukk i siste 3 års periode etter Viftingen og Kverndalen.

Når det gjelder kalveproduksjon så er det Landsmarka og Nuke som i snitt har hatt den høyeste kalveraten i perioden 2021-2023 med hhv. 0,59 og 0,58 kalv sett per kolle. Observert kalverate har gått markert ned fra 2018-2020 til 2021-2023 for Helgen, Fen og Håtveit, samt for Tveitstulen. Når det gjelder sett spissbukk per bukk så skiller Viftingen og Kverndalen seg ut med en høy andel spissbukk.

Figur 25: Utvikling i sett hjort per jegerdag (øvre venstre figur), kjønnsforhold «sett bukk per kolle» (øvre høyre figur), kalv sett per kolle (nedre venstre figur) og spissbukk sett per bukk (nedre høyre figur) som gjennomsnittstall for periodene 2018-2020 og 2021-2023 for vald i Nome kommune. Tall fra www.hjorteviltregisteret.no.

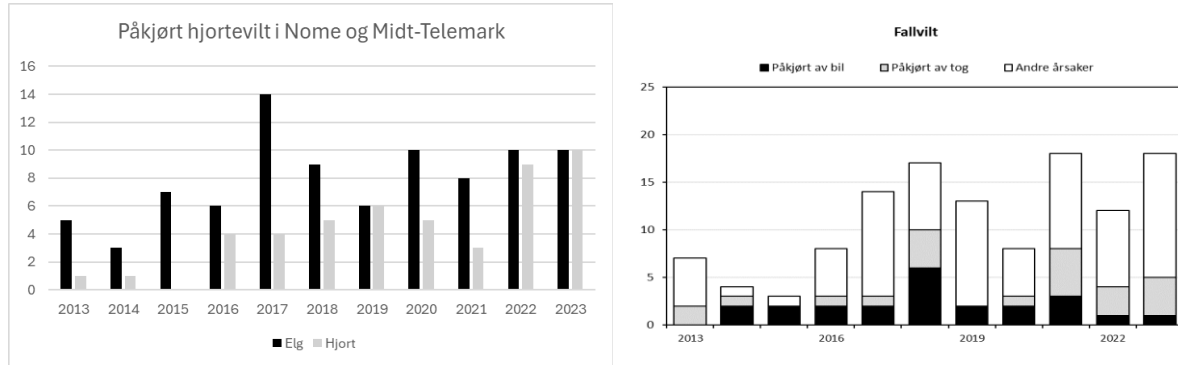
3.3 Hjortevilt og trafikk

Mengden hjortevilt som dør utenom jakt sammenfaller vanligvis godt med utviklingen i bestandstetthet over tid, så også i Nome og Midt-Telemark. Mye av den irregulære avgangen er ofte knyttet til trafikk. Andre faktorer i tillegg til tetthet av hjortevilt som påvirker antall påkjørsler, er vinterklima (snømengder og temperatur) og trafikkbelastning⁶. Konflikter knyttet til hjortevilt og trafikk er en samfunnsbelastning som bør vektlegges i den offentlige forvaltningen. SSB sine data registrerer kun antall trafikdrepte hjortevilt. Det er også samfunnskostnader knyttet til påkjørsler hvor det ikke ender fatalt for viltet, som ettersøk, skade på kjøretøy, skade på mennesker, forsinkelser i trafikken m.m. For å belyse dette er det

⁶ Solberg, E. J., Rolandsen, C. M., Herfingdal, I. & Heim, M. 2007. Hjortevilt og trafikk i Norge: En analyse av hjorteviltrelaterte trafikk-ulykker i perioden 1970-2007. NINA rapport 463. Norsk Institutt for Naturforskning.

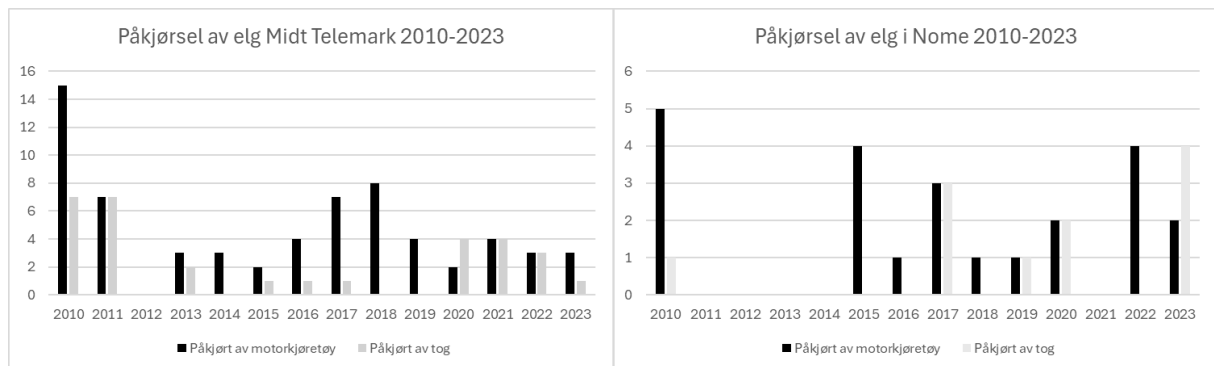
hentet ut fallviltdata fra hjorteviltregisteret som viser alle påkjørsler, også de uten dødelig utfall for viltet (Figur 45 venstre del og -46).

Samlet for Nome og Midt-Telemark ble det i 2023 påkjørt 10 elg og 10 hjort. Det høyeste registrert antall påkjørsler av storvilt de siste 11 årene. Det har jevnt over vært flere elg enn hjort som har blitt påkjørt (Figur 45, venstre del). Antallet hjortepåkjørsler har imidlertid økt de siste årene i takt med økt bestandstetthet.

Figur 45: Registrerte påkjørte elg og hjort i Nome Midt-Telemark i perioden 2013-2023. Data fra hjorteviltregisteret (venstre del). Registrerte trafikkdrepte hjortevilt (elg og hjort) i Nome og Midt-Telemark i perioden 2013 til 2023. Data fra www.ssb.no (høyre del).

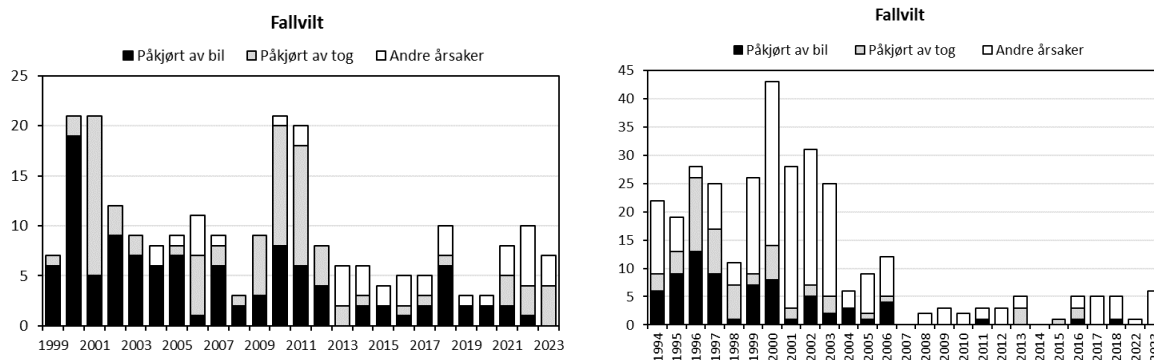
Ved å se på antall elgpåkjørsler rapportert til hjorteviltregisteret, ser en at det i perioden 2021-2023 er påkjørt 10 elg av motorkjøretøy og 8 elg av tog i Midt-Telemark, mens tilsvarende tall for Nome er 6 elg påkjørt av motorkjøretøy og 4 elg påkjørt av tog (Figur 46).

Figur 26: Påkjørsler av elg uavhengig av utfall i Midt-Telemark kommune (til venstre) og Nome (til høyre) i perioden 2010-2023, tall fra Hjorteviltregisteret.

Med bakgrunn i data fra SSB ble det i treårsperioden 2021-2023 registrert 13 trafikkdrepte elg i Midt-Telemark kommune, hvorav 10 påkjørt av tog (Figur 47, venstre del). Dette tilsvarer 5,8 % av jaktutbyttet for elg i Midt-Telemark i samme periode.

I Nome ble det i samme periode registrert 4 trafikkdrepte elg (Figur 47, høyre del), hvorav 2 påkjørt av tog. Dette tilsvarer 3 % av jaktuttaket på elg i Nome i samme periode.

Figur 47: Registrert irregulær avgang av elg i Midt-Telemark i perioden 1999-2023 (venstre), og registrert irregulær avgang av elg i Nome i perioden 1994-2023 (høyre). Data fra www.ssb.no

4 Oppsummering og diskusjon

4.1 Tetthetsberegninger og usikkerhet

Som omtalt i tidligere rapporter⁷ er det knyttet usikkerhet til tetthetsberegningene, og at siste års tetthetsestimater erfaringsmessig ofte blir noe underestimert. I vår forrige rapport for Midt-Telemark og Nome beregnet vi en elgtetthet etter jakt 2020 på 688 elg. Om vi sammenligner med årets estimat, ser vi at beregnet tetthet etter jakt 2020 nå er på 583 elg. Det ser med andre ord ut til at vi her overestimerte tettheten noe i vår forrige rapport.

Generelt gjelder at dess lenger tid vi går tilbake, dess sikrere blir estimatene. Dette har sammenheng med at en større andel av elgstammen fremdeles er i live inneværende år, jf. metodekapittelet.

Faktorer som er med å bidra til at estimatene er usikre er bl.a. utvandring og innvandringa av elg/hjort fra naboområder. Dette begrepet kalles «spredning» og omfatter forflytning fra området kalven blir født, til der dyret etablerer sitt leveområde. I våre estimat har vi forutsatt at andelen dyr som vandrer inn er lik andelen dyr som vandrer ut. I mangel av eksakt kunnskap, er dette forutsetninger vi må stille, og som det selvsagt er knyttet usikkerhet til.

En annen faktor som bidrar til usikkerhet kan knyttes til dødelighet utenom jakt (naturlig dødelighet), ettersom denne kan variere betydelig mellom år og områder. For elg er det sannsynlig at den naturlige dødelighet kan variere fra 2-10 % i enkeltår, og av og til også være høyere. På Vegårshei ble det på bakgrunn av merka elg påvist en naturlig dødelighet på 14 %. Fra andre merkeprosjekt for elg i Valdres og Hallingdal var dødeligheten 6 %, mens den for elg i Trøndelag ble estimert til 5 %. Dersom vi legger til grunn en lavere naturlig dødelighet vil bestandsestimaterne også avta. Modellen vi bruker legger vanligvis til grunn en naturlig dødelighet mellom jaktseongene på 5 %. Som beskrevet i tidligere rapporter, var den naturlige dødeligheten mest sannsynlig høyere rundt midten av 90-tallet, og dette er det tatt høyde for i årene med de høyeste elgtetthetene. Vi har lagt til grunn en naturlig dødelighet på 7 % i sesongen 2023/24 for elg, og 5 % for hjort i våre forslag til uttak neste høst.

Dette er første gang bestandstettheten av hjort er estimert med kohortanalyse i Midt-Telemark og Nome. Vi vil presisere at beregningen av hjortetetthet i regionen er mer usikker enn beregningen vår av elgtetthet. Dette som følge av et mindre datamateriale for hjort enn for elg. Dette gjelder færre år med aldersdata, samt også mindre sett og felt data for hjort. Våre beregninger tyder uansett på at hjortetettheten i regionen har hatt en kontinuerlig vekst fra tidlig 2000-tallet til i dag, noe som samsvarer godt med sett og felt per dag indeksene for hjort.

⁷ Myhren, F.O. & Meland, M. 2021. Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2020. Faun rapport R05-2021. Faun Naturforvaltning AS, Fyresdal Næringshage, 3870 Fyresdal.

Fra merkeprosjekt med hjort i regionen kjenner vi til at hjorten gjennomgående har mer trekkaktivitet og bruker større arealer gjennom året enn det elgen gjør. I tillegg opptrer hjorten mer klumpvis og ofte i høye tettheter lokalt, i langt sterkere grad enn det elgen gjør. Dette er også er faktorer som er med på å gjøre estimatene på hjort usikre.

4.2 Kommunale målsettinger

Overordnet mål for både Nome og Midt-Telemark er å «ha biologisk sunne hjorteviltstammer som er bærekraftige i forhold til beitetilgang og naturmangfold. Videre at hjorteviltstammene gir lavest mulig konflikt med trafikk, andre næringer og øvrig friluftsliv. Innenfor disse rammene skal hjorteviltet forvaltes til beste for verdiskapningen i landbruksnæringen og lokale jegerinteresser.»

For elgstammen er «målet å ha en bestand med god kondisjon, som ikke forårsaker beiteskader på inn- og utmark eller trafikkproblemer av betydning. Slaktevekter på kalv og ungdyr bør vise en stabil eller økende tendens, mens en har skissert mål om å øke kalveproduksjonen til minst 0,6 kalv per ku. Om beiteforhold bedrer seg, og slaktevekter og kalverater øker, kan en vurdere å øke bestanden noe».

Mål for hjortestammen er i stor grad sammenfallende med måla for elgen. Det er «mål om at hjortebestanden skal ha god kondisjon, kjønns og aldersstruktur, og at hjorten skal utnytte beitene optimalt uten at det forekommer beiteskader på inn- og utmark, eller trafikkproblemer av betydning».

4.3 Bestandskondisjon og mattilgang

Forrige elgbeitetakst i området ble utført våren 2019⁸. I Midt-Telemark (den gang Bø og Sauherad) ble det samlede beitetrykket vurdert som middels, med overbeite på ROS-artene, og det ble anbefalt en svak reduksjon i elgtetthet. For Nome ble det samlede beitetrykket vurdert som «nær bærekraftig», men med svak overbeiting på ROS-artene, også her ble det anbefalt en svak reduksjon i elgtetthet med mål om bedring i beitetilstanden.

Elgtettheten er beregnet til å ha vært relativt stabil fra 2016 og frem til i dag med en liten vekst de siste årene. Etter jakt 2023 har vi beregnet tettheten til 0,8 elg per km² tellende elgareal, dette er noe høyere tetthet enn i 2019 da forrige beitetakst ble utført. Aktiviteten i skogbruket har vært på nær samme nivå de siste årene og en må ut fra dette forvente at ROS-artene som indikator på elgens kvalitetsbeite, fremdeles er overbeitet. Ytterligere nedgang i bestandskondisjon for elgen de siste årene støtter denne antagelsen. Tørkesomme som i 2018 og våren/forsommeren 2023 er med på å redusere kvaliteten på vårbeite. I tillegg kan tøffe snøvintere gi utfordringer spesielt for dyr i dårlig hold. Dette er klimatiske tilleggsfaktorer som bidrar til ekstra utfordrende forhold for elgen.

Om en skal nå de kommunale målene om bedret kondisjon på elgbestanden, synes det med bakgrunn i dagens kunnskap lite realistisk om en opprettholder dagens tetthet av elg. Vi antar tilgang på kvalitetsmat fremdeles er den viktigste faktoren for å kunne snu den negative kondisjonsutviklingen. Dette til tross for at moreffekter, klimaendringer, flåttbårne sykdommer og andre faktorer er medvirkende til dagens tilstand.

For hjorten hvor tettheten i lengre tid har vært i vekst, er kondisjonen fortsatt på et høyt nivå. Kalveraten og kalvevektene gir så langt ingen klar indikasjon på negativ utvikling i regionen, men ungdyrvektene viser tegn til nedgang de siste årene. Da hjorten beiter mer feltsjiktarter enn elgen, er det i praksis ikke noen god metodikk for å gjennomføre beitetakst for å registrere beitetrykket for hjort. Det blir derfor viktig å følge med på utviklingen i vekter på kalv og ungdyr i tillegg til kalveraten. Vi har anbefalt et uttak av hjort neste høst med mål om å opprettholde god bestandskondisjon, i tillegg til å oppfylle andre faktorer angitt i de kommunale målsettingene.

⁸ Meland, M., Rolandsen, S., Myhren, F.O., Engh, A., Lunden, B.R., Clemensen, S.G., Opsahl, O.M.E., Åsan, E. og Roer, O. 2019. Elgbeitetaksering i Telemark og Vestfold 2019. Faun rapport R020-2012. Faun Naturforvaltning.

Basert på tilgjengelige data og bestandsestimat, har vi i de følgende kapitler kommet med anbefalinger om uttak kommende høst. Bestandsestimatene er gjort på region-nivå, men vi har også fordelt forslagene til uttak på hver av kommunene.

4.4 Forslag til jaktuttak 2024 - elg

Vi har beregnet elgtettheten etter jakt 2023 til 618 dyr, fordelt på 95 kalver, 375 kyr og 148 okser. Bestandsestimatet vårt indikerer en svak økning i elgbestanden etter 2018.

Bakgrunnen for vårt forslag til jaktuttak er mål om bedret bestandskondisjon på lang sikt. Ved en tetthet rundt 0,8 elg per km² etter jakt som i dag, har nedgangen i bestandskondisjon fortsatt ned til rekordlavt nivå. Om en skal ha noen forhåpninger om å snu den negative kondisjonsutviklingen antar vi at tettheten må ned mot 0,5 elg per km². Dette vil redusere beitetrykket på elgens kvalitetsbeite og gi bedret beiteproduksjon forutsatt at aktiviteten i skogbruket opprettholdes på dagens nivå. Redusert elgtetthet vil i tråd med kommunale mål også bidra til lavt konfliktnivå mot andre samfunnsinteresser. Ut fra denne bakgrunnen har vi foreslått et jaktuttak på 160 elg i 2024, fordelt på 50 kalv, 60 kyr og 50 okser (Tabell 3).

Tabell 3: Beregninger for antall elg fra og med før jakt 2023 til etter jakt 2024, med tilhørende forslag til uttak. Det er lagt til grunn for beregningene en naturlig dødelighet på 7 %, en kalverate på 0,37 og en hannkalvandel på 0,55 (gjennomsnittsverdier siste 3 år)

	Før jakt 2023	Jaktuttak 2023	Etter jakt 2023	Før jakt 2024	Jaktuttak 2024	Etter jakt 2024
Kalver	117	22	95	144	50	94
Kyr	401	26	375	389	60	329
Okser	189	41	148	186	50	136
Sum	707	89	618	719	160	559
Kalv per ku	0,29		0,25	0,37		0,29
Ku per okse	2,12		2,53	2,09		2,42

Med grunnlag i utførte bestandsvurderinger og foreliggende kunnskapsstatus om beiteressurser i regionen har vi fordelt foreslått jaktuttak på kommunenivå (Tabell 4). For å gi bestandsreduserende effekt, samt motvirke redusert okseandel har vi foreslått noe høyere uttak av hodyr. Uttak av enslige «små» hodyr bør tilstrebes og gjerne i enda større andel enn foreslått. Det er stort potensiale for å øke uttaket av små uproduktive kyr i begge kommuner.

Tabell 4: Forslag til jaktuttak for elg i 2024 fordelt på kommuner.

Anbefalt jaktuttak 2024		
	Midt-Telemark	Nome
Kalv	28	22
Kyr	34	26
Okser	28	22
Sum	90	70

Vi påpeker her at utfallet av skisserte jaktuttak bare inntreffer dersom forutsetningene (bl.a. fremtidig kalveproduksjon og naturlig dødelighet) i våre estimater «slår til».

4.5 Forslag til jaktuttak 2024 - hjort

Hjortebestanden har vært i kontinuerlig vekst de siste årene og tettheten er ifølge vårt estimat beregnet til 710 dyr etter jakt 2023 fordelt på 121 kalv, 309 koller og 280 bukker. Dette tilsvarer en tetthet på 0,90 hjort per km² tellende hjortareal etter jakt. Hjorten er fremdeles i god kondisjon, men vi ser svake tegn til negativ utvikling for ungdyrvektene de siste årene.

Vi anbefaler å hindre ytterligere vekst i hjortetetthet for å motvirke negativ kondisjonsutvikling som følge av høy bestandstetthet, samtidig som konfliktnivået mot andre samfunnsinteresser holdes på et akseptabelt nivå i tråd med de kommunale målsettingene. Ut fra denne bakgrunnen har vi foreslått et uttak på 170 hjort i 2024, fordelt på 55 kalv, 55 koller og 60 bukker (Tabell 5).

Tabell 5: Beregninger for antall hjort fra og med før jakt 2023 til etter jakt 2024, med tilhørende forslag til uttak. Det er lagt til grunn for beregningene en naturlig dødelighet på 5 %, en kalverate på 0,48 og en hannkalvandel på 0,47 (gjennomsnittsverdier siste 3 år)

	Før jakt 2023	Jaktuttak 2023	Etter jakt 2023	Før jakt 2024	Jaktuttak 2024	Etter jakt 2024
Kalv	170	49	121	170	55	115
Kolle	362	53	309	354	55	299
Bukk	339	59	280	320	60	260
Sum	871	161	710	844	170	674
Kalv per kolle	0,47		0,39	0,48		0,38
Kolle per bukk	1,07		1,10	1,11		1,15

Med bakgrunn i utførte bestandsvurderinger har vi fordelt foreslått jaktuttak på kommunenivå (Tabell 6). Foreslått uttak med angitt fordeling av kalv, koller og bukker vil opprettholde en høy andel bukk i tråd med kommunale mål. For å sikre ønsket andel store bukker i bestanden foreslås det å innføre tiltak som gir flere av bukkene sjansen til å nå enn høy alder.

Tabell 6: Forslag til jaktuttak for hjort i 2024 fordelt på kommuner.

Anbefalt jaktuttak 2024		
	Midt-Telemark	Nome
Kalv	14	41
Kolle	14	41
Bukk	15	45
Sum	43	127

4.6 Konklusjon

Samlet for Midt-Telemark og Nome er det beregnet en elgtetthet på 618 dyr etter jakt 2023 tilsvarende 0,8 elg per km² tellende elgareal. Bestandskondisjonen, målt ut ifra kalveproduksjon og kalve/ungdyrvekter har vært lav de siste årene, med ytterligere markert fall de to siste årene. For at det skal være realistisk å oppnå kondisjonsvekst i tråd med kommunal målsetting anbefaler vi at elgtettheten reduseres ned mot 0,5 elg per km² tellende elgareal i løpet av de neste årene. Med dette som utgangspunkt har vi skissert et forslag til uttak på 160 elg i 2024 for regionen samlet.

For å få oppdatert kunnskap om beitetrykket fra elg anbefales det å gjennomføre en ny elgbeitetaksering i løpet av nærmeste fremtid.

For hjort har vi beregnet en tetthet på 710 dyr etter jakt 2023 tilsvarende 0,9 hjort per km² tellende hjorteareal i regionen samlet. Målt ut fra sett per dag og felt per dag indeksene er tettheten av hjort mer en det doble i Nome kommune sammenlignet med Midt-Telemark. Bestandskondisjonen for hjorten er enda på et høyt nivå, men en ser tegn til reduserte ungdryrvekter. En ser også en økning i antall påkjørsler av hjort de siste årene. For å hindre negativ utvikling i bestandskondisjon, samt dempe konfliktpotensialet mot andre samfunnsinteresser, har vi anbefalt å stoppe bestandsveksten. Med dette som utgangspunkt har vi skissert et forslag til uttak på 170 hjort i 2024 for regionen samlet.

Om skader på skog og innmark forårsaket av hjort blir tema, kan det gjennomføres skadetakster for å dokumenter skadenivå om ønskelig.

5 Referanseliste

Bjørneraas, K et.al. 2009. Large-scale spatiotemporal variation in calf sex ratio in moose (*Alces alces*): an effect of density-dependent decrease in maternal condition? *Canadian Journal of Zoology* 87: 346-355.

Gangsei, L.E. 2013. A Bayesian method for estimating moose (*Alces alces*) population size based on hunter observations and killed at age data. Master Thesis 2013. Norwegian University of Life Sciences.

Garel, M et.al. 2009. Age, size and spatiotemporal variation in ovulation patterns of a seasonal breeder, the Norwegian moose (*Alces alces*). *American Naturalist* 173: 89-104.

Meland, M & Roer, O: Aldersregistrering og bestands-vurdering av elg i Midt-Telemark etter jakta 2017- FAUN RAPPORT 08/2018.

Meland, M., Myhren, F.O., Gangsei, L.E. og Roer, O. 2020. Elgen i Telemark etter jakta 2019. Faun rapport R007-2020. Faun Naturforvaltning.

Meland, M., Rolandsen, S., Myhren, F.O., Engh, A., Lunden, B.R., Clemensen, S.G., Opsahl, O.M.E., Åsan, E. og Roer, O. 2019. Elgbeitetaksering i Telemark og Vestfold 2019. Faun rapport R020-2019. Faun Naturforvaltning.

Myhren, F.O. & Meland, M. 2021. Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2020. Faun rapport R005-2021. Faun Naturforvaltning AS

Solberg, E. J., Rolandsen, C. M., Heim, M., Grøtan, V., Garel, M., Sæther, B.-E., Nilsen, E. B., Austrheim, G., Herfindal, I. 2006. Elgen i Norge sett med jegerøyne. En analyse av jakt-materialet fra overvåkningsprogrammet for elg og det samlede sett elg-materialet for perioden 1966-2004. NINA Rapport 125.

Solberg, E. J., V. Veiberg, C. M. Rolandsen, og E. B. Nilsen (2017). Sett elg- og sett hjort-rapportering — bør vi endre registreringsinstruksen? NINA Rapport 1327. 32 s.

Solberg, E. J., Strand, O., Veiberg, V., Andersen, R., Heim, M., Rolandsen, C. M., Solem, M. I., Holmstrøm, F., Jordhøy, P., Nilsen, E. B., Granhus, A. & Eriksen, R. 2017. Hjortevilt 1991–2016: Oppsummeringsrapport fra Overvåkingsprogrammet for hjortevilt - NINA Rapport 1388. 125 s.

Solberg, E. J., Veiberg, V., Rolandsen, C. M., Ueno, M., Nilsen, E. B., Gangsei, L. E., Stenbrenden, M. & Libjå, L. E. 2014. Sett elg- og sett hjort-overvåkingen: Styrker og forbedringspotensial. – NINA Rapport 1043. 103 s.

Solberg, E. J., Rolandsen, C. M., Heim, M., Grøtan, V., Garel, M., Sæther, B.-E., Nilsen, E. B., Austrheim, G., Herfindal, I. 2006. Elgen i Norge sett med jegerøyne. En analyse av jaktmaterialet fra overvåkningsprogrammet for elg og det samlede sett elg-materialet for perioden 1966-2004. NINA Rapport 125

Solberg, E. J., Rolandsen, C. M., Herfindal, I. & Heim, M. 2007. Hjortevilt og trafikk i Norge: En analyse av hjorteviltrelaterte trafikk-ulykker i perioden 1970-2007. NINA rapport 463. Norsk Institutt for Naturforskning.

Sæther, B.E. et.al. 1993. Ecological correlates of individual variation in age at maturity in female moose (*Alces alces*): the effects of environmental variability. *Journal of Animal Ecology* 62: 482-489

Digitale kilder

Hjorteviltregisteret www.hjorteviltregisteret.no

Statistisk Sentralbyrå www.ssb.no

Vedlegg 1– Rådata

Elg, Midt- Telemark

Valdnummer HVR	Valdnavn	Jaktfeltnr HVR	Lokalt jaktfeltnavn	Kjønn	Fellingsdag	Fellingsmåned	Fellingsår	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Antal I kalv	Fjøl gevir	Antall tagger	Alder	Twilling	Flått	Hjortelusflue
3817V0002	Sunds storvald	3817J0018	Sunde & Tveiten	Hann	1	10	2023	177					4	5,5		Få	Få
3817V0002	Sunds storvald	3817J0018	Sunde & Tveiten	Hann	7	10	2023	49						0,5		Få	Få
3817V0002	Sunds storvald	3817J0018	Sunde & Tveiten	Ho	22	10	2023	168						6,5		Få	Få
3817V0002	Sunds storvald	3817J0018	Sunde & Tveiten	Ho	28	10	2023	163			0			5,5		Få	Få
3817V0002	Sunds storvald	3817J0037	Narefjell	Ho	22	10	2023	102						1,5		Få	Få
3817V0002	Sunds storvald	3817J0037	Narefjell	Hann	4	11	2023	192					4	11,5		Få	Få
3817V0002	Sunds storvald	3817J0049	Eiangslaget	Hann	14	10	2023	172					4	6,5		Ingen	Ingen
3817V0002	Sunds storvald	3817J0049	Eiangslaget	Ho	28	10	2023	54						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0002	Sunds storvald	3817J0049	Eiangslaget	Ho	28	10	2023	63						0,5		Ingen	Ingen
3817V0002	Sunds storvald	3817J0049	Eiangslaget	Ho	28	10	2023	189			1			10,5		Få	Ingen
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0045	Hellebarden	Hann	11	11	2023	160								Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0048	Haukvik	Hann	21	10	2023	133					4	3,5		Få	En del
3817V0005	Gullnås storvald	3817J0019	Kise/Sølverud	Hann	8	10	2023	195					5	3,5		Få	En del
3817V0005	Gullnås storvald	3817J0040	Berge/Dyrud	Hann	15	10	2023	145					4	3,5		Ingen	Ingen
3817V0005	Gullnås storvald	3817J0046	Gullnås/Ringstul	Ho	7	10	2023	165			0			3,5		En del	Mange
3817V0005	Gullnås storvald	3817J0046	Gullnås/Ringstul	Hann	7	10	2023	245					10	7,5		En del	Mange
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0023	Nybu	Hann	5	10	2023	198					3	3,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0023	Nybu	Ho	14	10	2023	53						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0039	Høgstrud	Ho	15	10	2023	107						5,5		Få	Få
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0039	Høgstrud	Hann	15	10	2023	158						6,5		Få	Få
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0043	Hem	Hann	6	10	2023	168					2	4,5		En del	Mange
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0043	Hem	Hann	28	10	2023	124						5,5		En del	Mange
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Ho	6	10	2023	75						0,5		Ikke reg.	Få
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Ho	9	10	2023	78			0			1,5		Ikke reg.	En del
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Hann	10	10	2023	44						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Hann	10	10	2023	172					4	3,5		Få	Få
3817V0014	Bø Sør	3817J0001	Bakkjer-Tveiten	Hann	7	10	2023	112					1	1,5		Få	Få
3817V0014	Bø Sør	3817J0008	Uvdal	Hann	9	10	2023	115						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg og hjort i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2023

Valdnummer HVR	Valdnavn	Jaktfeltnr HVR	Lokalt jaktfeltnavn	Kjønn	Fellingsdag	Fellingsmåned	Fellingsår	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Antal l kalv	Fjøl gevir	Antall tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue
3817V0015	Bø Nord	3817J0005	Østerli-Vihus	Ho	1	10	2023	105						1,5		Mange	En del
3817V0015	Bø Nord	3817J0005	Østerli-Vihus	Ho	21	10	2023	193			0			7,5		En del	En del
3817V0015	Bø Nord	3817J0007	Verpe	Ho	29	9	2023	240						9,5		Få	Få
3817V0015	Bø Nord	3817J0007	Verpe	Ho	29	9	2023	42						0,5		Få	Få
3817V0015	Bø Nord	3817J0007	Verpe	Hann	12	11	2023	200					4	4,5		Få	Få
3817V0015	Bø Nord	3817J0010	Li-Vreim	Ho	28	9	2023	185			0			3,5		Ingen	Mange
3817V0015	Bø Nord	3817J0010	Li-Vreim	Hann	29	9	2023	240					7	7,5		Ikke reg.	Mange
3817V0074	Jønsi	3817J0051	Jønsi	Ho	21	10	2023	109						1,5		Ikke reg.	En del
3817V0074	Jønsi	3817J0051	Jønsi	Hann	11	11	2023	117						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0074	Jønsi	3817J0051	Jønsi	Hann	11	11	2023	176						3,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0002	Jørgedal	Hann	10	11	2023	105						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0002	Jørgedal	Hann	12	11	2023	160					4	2,5		Få	Få
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0009	Folkestad	Hann	28	9	2023	208					4	4,5		Få	Få
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0009	Folkestad	Ho	28	9	2023	39						0,5		Få	Få
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0009	Folkestad	Ho	30	9	2023	160						3,5		Få	Få
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0011	Slemmelid	Hann	8	10	2023	58						0,5		Få	Få
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0011	Slemmelid	Ho	14	10	2023	155						9,5		Få	Mange
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0013	Askildt	Hann	7	10	2023	42						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0013	Askildt	Hann	15	10	2023	169						4,5		Få	Få
38170098	Sandstul	3817J0012	Sandstul	Hann	13	10	2023	140					3	3,5		Ikke reg.	Ikke reg.
38170098	Sandstul	3817J0012	Sandstul	Ho	15	10	2023	143						2,5		Få	Få
38170098	Sandstul	3817J0012	Sandstul	Hann	21	10	2023	48						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg og hjort i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2023

Elg, Nome

Valdnummer HVR	Valdnavn	Jaktfeltnr HVR	Lokalt jaktfeltnavn	Kjønn	Fellings dag	Fellings måned	Fellings år	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Antall kalv	Fjøl gevir	Antall tagger	Alder	Tvilling	Flått	Hjortelusflue
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0101	Flom og Tveit	Ho	8	10	2023	97						1,5		En del	En del
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0102	Verpe og Lundtveit	Ho	8	10	2023	30						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0103	Kleppe og	Hann	7	10	2023	147					2	2,5		En del	Mange
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0104	Østerholt og	Ho	15	10	2023	112						1,5		Få	En del
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0104	Østerholt og	Hann	22	10	2023	65						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0106	Sundbø og Tveit	Hann	13	11	2023	20						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen	3816J0109	Landsmarka	Hann	29	11	2023	154								Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0112	Heisholt og Bakås	Ho	31	10	2023	76						1,5		En del	En del
3816V0066	Nuke	3816J0112	Heisholt og Bakås	Hann	7	11	2023	198					6	4,5		Få	Få
3816V0066	Nuke	3816J0113	Espevalen og	Hann	9	11	2023	77						0,5		Få	Få
3816V0066	Nuke	3816J0114	Harpås og Eie	Ho	26	10	2023	42						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0027	Bø-Sør	Hann	28	10	2023	130						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0059	Midtre Stranna	Ho	14	10	2023	44						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0059	Midtre Stranna	Ho	15	10	2023	191								Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0060	Søndre Stranna	Ho	7	10	2023	187						3,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0060	Søndre Stranna	Hann	8	10	2023	53						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0137	Norheim	Hann	21	10	2023	79						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0138	Svenseid-Brekka	Ho	14	10	2023	142						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0138	Svenseid-Brekka	Hann	2	12	2023	175								Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0140	Tveitanmarka	Hann	28	10	2023	195								Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0140	Tveitanmarka	Ho	12	11	2023	170								Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0141	Stangefjell	Ho	7	10	2023	160								Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0145	Fuglestad jaktlag	3816J0159	Fuglestad jaktfelt	Hann	7	10	2023	87						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0145	Fuglestad jaktlag	3816J0159	Fuglestad jaktfelt	Ho	7	10	2023	154								Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0147	Tveitstulen vald	3816J0156	Tveitstulen jaktfelt	Ho	15	10	2023	166			0			3,5		Ingen	Ingen
3816V0149	Skreddarholet Storvald	3816J0063	Uvilstul jaktlag	Hann	29	9	2023	184					5	8,5		Ingen	En del
3816V0149	Skreddarholet Storvald	3816J0063	Uvilstul jaktlag	Hann	29	9	2023	172					4	7,5		Få	En del
3816V0149	Skreddarholet Storvald	3816J0119	Kleppe og Hanto	Hann	15	10	2023	118					4	2,5		Få	En del
3816V0149	Skreddarholet Storvald	3816J0132	Bjønnefjell - Sven	Hann	30	9	2023	105						1,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet Storvald	3816J0132	Bjønnefjell - Sven	Hann	12	11	2023	55						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet Storvald	3816J0149	Nigard/ Kjeldal	Hann	11	11	2023	160								Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0158	Helgen, Fen og Håtveit	3816J0107	Namløs	Hann	8	10	2023	208						2	6,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0158	Helgen, Fen og Håtveit	3816J0110	Helgen	Hann	7	10	2023	169						3	3,5	Få	En del
3816V0158	Helgen, Fen og Håtveit	3816J0110	Helgen	Ho	7	10	2023	50						0,5		Få	En del
3816V0158	Helgen, Fen og Håtveit	3816J0111	Fen Østre Helgen	Ho	29	9	2023	177			1			4,5		Få	En del
3816V0158	Helgen, Fen og Håtveit	3816J0111	Fen Østre Helgen	Hann	29	9	2023	50						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0158	Helgen, Fen og Håtveit	3816J0163	Haatveit Stavsjø	Hann	14	10	2023	51						0,5		Ikke reg.	Ikke reg.

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg og hjort i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2023

Hjort, Midt-Telemark

Valdnr HVR	Valdnavn	Jaktfeltnr HVR	Lokalt jaktfeltnavn	Kjønn	Fellings dag	Fellings måned	Fellings år	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Antall kalv	Antall tagge	Alder	Flått	Hjortelusflue
3817V0002	Sunds storvald	3817J0018	Sunde & Tveiten	Hann	15	10	2023	56					1,5	Ingen	Ingen
3817V0002	Sunds storvald	3817J0018	Sunde & Tveiten	Ho	26	11	2023	66		1	1		4,5	Få	Få
3817V0002	Sunds storvald	3817J0018	Sunde & Tveiten	Hann	2	12	2023	53					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0016	Brenne	Ho	14	9	2023	45					1,5	Ingen	Få
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0016	Brenne	Hann	14	9	2023	40					1,5	Ingen	Få
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0016	Brenne	Hann	8	10	2023	95					3,5	Få	Få
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0016	Brenne	Hann	18	11	2023	37					0,5	Ingen	Få
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0016	Brenne	Ho	18	11	2023	36					0,5	En del	Mange
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0016	Brenne	Ho	2	12	2023	60					1,5	Ingen	Ingen
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0048	Haukvik	Hann	15	10	2023	96				12	4,5	En del	Ingen
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0048	Haukvik	Ho	15	10	2023	65					3,5	Ingen	Ingen
3817V0003	Vardefjell storvald	3817J0053	Våtekleiv	Hann	2	12	2023	90						Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0023	Nybu	Ho	22	10	2023	36					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0023	Nybu	Hann	22	10	2023	36					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0023	Nybu	Ho	28	10	2023	53					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0023	Nybu	Ho	14	12	2023	48					1,5	Ingen	Ingen
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0039	Høgslrud	Ho	5	10	2023	39					0,5	Få	Få
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0039	Høgslrud	Ho	5	10	2023	77					11,5	Få	Få
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0043	Hem	Hann	15	10	2023	63				7	2,5	En del	Mange
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0043	Hem	Hann	17	10	2023	127				12	6,5	En del	Mange
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0043	Hem	Ho	21	10	2023	30					0,5	En del	Mange
3817V0006	Klevarsida storvald	3817J0043	Hem	Hann	29	10	2023	70				10	2,5	En del	Mange
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Ho	9	10	2023	25					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Hann	11	10	2023	21					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Ho	11	10	2023	48					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Hann	15	10	2023	30					0,5	En del	Få
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Hann	24	10	2023	58					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Ho	4	11	2023	57			0		2,5	Få	Ikke reg.
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Ho	5	11	2023	59		1			6,5	Ingen	Ikke reg.
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Hann	26	11	2023	81				8	3,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Hann	26	11	2023	57					1,5	Ingen	Ingen
3817V0007	Sauar og Jonsås	3817J0009	Sauar & Jonsås	Ho	22	12	2023	25					0,5	Ingen	Ingen
3817V0014	Bø Sør	3817J0003	Skoe (Forberg-	Ho	7	10	2023	65			1		5,5	Mange	Mange
3817V0014	Bø Sør	3817J0003	Skoe (Forberg-	Ho	7	10	2023	22					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0014	Bø Sør	3817J0008	Uvdal	Hann	9	10	2023	95						Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0013	Askildt	Hann	11	10	2023	37					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0013	Askildt	Hann	26	10	2023	59					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3817V0094	Bø Nordøst	3817J0013	Askildt	Hann	16	12	2023	61				10	5,5	Ingen	Ingen

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg og hjort i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2023

Hjort, Nome

Valdnr HVR	Valdnavn	Jaktfeltnr HVR	Lokalt jaktfeltnavn	Kjønn	Fellings dag	Fellings måned	Fellings år	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Antall kalv	Antall tagger	Alder	Flått	Hjortelusflue
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0101	Flom og Tveit	Hann	8	10	2023	55					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0101	Flom og Tveit	Hann	13	10	2023	101						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0101	Flom og Tveit	Hann	4	11	2023	45					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0101	Flom og Tveit	Ho	4	11	2023	58						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0101	Flom og Tveit	Hann	19	11	2023	60					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0101	Flom og Tveit	Hann	16	12	2023	41					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0101	Flom og Tveit	Ho	22	12	2023	32					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0102	Verpe og Lundtveit	Ho	18	11	2023	62					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0103	Kleppe og	Hann	16	12	2023	90						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0104	Østerholt og	Hann	7	10	2023	80						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0104	Østerholt og	Ho	18	11	2023	53					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0104	Østerholt og	Ho	10	12	2023	36					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0104	Østerholt og	Ho	23	12	2023	59						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0105	Omnes Brennås	Hann	8	10	2023	81						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0105	Omnes Brennås	Ho	22	10	2023	55					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0105	Omnes Brennås	Ho	11	11	2023	74						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0105	Omnes Brennås	Hann	16	11	2023	36					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0105	Omnes Brennås	Ho	22	11	2023	33					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0105	Omnes Brennås	Hann	22	12	2023	55					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0106	Sundbø og Tveit	Hann	23	9	2023	32					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0106	Sundbø og Tveit	Ho	23	9	2023	71						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0106	Sundbø og Tveit	Ho	21	10	2023	30					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0106	Sundbø og Tveit	Hann	11	11	2023	86						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0048	Flåbygd og Kleppe	3816J0106	Sundbø og Tveit	Hann	16	11	2023	35					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg og hjort i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2023

Valdnr HVR	Valdnavn	Jaktfeltnr HVR	Lokalt jaktfeltnavn	Kjønn	Fellings dag	Fellings måned	Fellings år	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Antall kalv	Antall tagger	Alder	Flått	Hjortelusflue
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	23	9	2023	82						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	24	9	2023	24					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	1	10	2023	42						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	8	10	2023	32					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	9	10	2023	70						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	14	10	2023	96						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	14	10	2023	65					6,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	14	10	2023	63						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	15	10	2023	30					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	15	10	2023	140						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	17	10	2023	124						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	18	10	2023	34					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	20	10	2023	55					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	22	10	2023	50					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	22	10	2023	31					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	29	10	2023	39					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	29	10	2023	74						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	29	10	2023	58						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	29	10	2023	29					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	2	11	2023	52					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	4	11	2023	61						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	4	11	2023	64						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	4	11	2023	59						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	4	11	2023	53						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	4	11	2023	34					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	11	11	2023	28					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	11	11	2023	100						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	11	11	2023	28					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	11	11	2023	47					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	11	11	2023	48					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	15	11	2023	66						Ikke reg.	Ikke reg.

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg og hjort i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2023

Valdnr HVR	Valdnavn	Jaktfeltnr HVR	Lokalt jaktfeltnavn	Kjønn	Fellings dag	Fellings måned	Fellings år	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Antall kalv	Antall tagger	Alder	Flått	Hjortelusflue
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	18	11	2023	58					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	18	11	2023	33					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	26	11	2023	55						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	26	11	2023	24					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	26	11	2023	57					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	26	11	2023	46					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	2	12	2023	55						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	2	12	2023	34					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	2	12	2023	44					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	16	12	2023	50					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	16	12	2023	23					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	16	12	2023	32					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	16	12	2023	25					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	16	12	2023	29					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Hann	18	12	2023	50					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0055	Landsmarka (Cappelen)	3816J0109	Landsmarka	Ho	22	12	2023	53						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0112	Heisholt og Bakås	Hann	13	10	2023	125						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0112	Heisholt og Bakås	Hann	14	10	2023	97						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0112	Heisholt og Bakås	Ho	14	11	2023	30					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0112	Heisholt og Bakås	Ho	21	12	2023	51						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0112	Heisholt og Bakås	Ho	21	12	2023	29					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0113	Espevalen og	Ho	31	10	2023	46					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0113	Espevalen og	Hann	15	12	2023	38					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0113	Espevalen og	Ho	17	12	2023	35					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0114	Harpås og Eie	Ho	18	11	2023	42					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0066	Nuke	3816J0114	Harpås og Eie	Hann	20	12	2023	28					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0059	Midtre Stranna	Hann	19	11	2023	61						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0059	Midtre Stranna	Ho	29	11	2023	26					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0059	Midtre Stranna	Hann	10	12	2023	49					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0059	Midtre Stranna	Hann	11	12	2023	56					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0059	Midtre Stranna	Ho	20	12	2023	26					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0135	Børte	Ho	17	12	2023	42					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.

Aldersregistrering og bestandsvurdering av elg og hjort i Nome og Midt-Telemark etter jakta 2023

Valdnr HVR	Valdnavn	Jaktfeltnr HVR	Lokalt jaktfeltnavn	Kjønn	Fellings dag	Fellings måned	Fellings år	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Antall kalv	Antall tagger	Alder	Flått	Hjortelusflue
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0140	Tveitanmarka	Ho	23	9	2023	56						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0141	Stangefjell	Ho	7	10	2023	41					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0141	Stangefjell	Hann	8	10	2023	73						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0141	Stangefjell	Ho	15	10	2023	25					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0141	Stangefjell	Hann	15	10	2023	58					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0141	Stangefjell	Ho	11	11	2023	50						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0141	Stangefjell	Ho	11	11	2023	30					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0141	Stangefjell	Ho	12	12	2023	70						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0160	Sannes	Ho	21	9	2023	62						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0160	Sannes	Ho	11	10	2023	66						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0160	Sannes	Hann	21	10	2023	75						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0160	Sannes	Hann	27	10	2023	59					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0160	Sannes	Hann	26	11	2023	71						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0160	Sannes	Ho	10	12	2023	46					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0119	Breisås Storvald	3816J0160	Sannes	Ho	13	12	2023	31					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0145	Fuglestad jaktlag	3816J0159	Fuglestad jaktfelt	Ho	9	9	2023	65						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0145	Fuglestad jaktlag	3816J0159	Fuglestad jaktfelt	Hann	7	10	2023	87						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0145	Fuglestad jaktlag	3816J0159	Fuglestad jaktfelt	Hann	7	10	2023	54					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0147	Tveitstulen vald	3816J0156	Tveitstulen jaktfelt	Hann	29	10	2023	87						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0062	Strengen jaktlag	Hann	29	9	2023	56					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0062	Strengen jaktlag	Hann	30	9	2023	80						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0062	Strengen jaktlag	Ho	15	10	2023	66						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0062	Strengen jaktlag	Ho	11	11	2023	49					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0062	Strengen jaktlag	Ho	11	11	2023	76						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0062	Strengen jaktlag	Hann	10	12	2023	75						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0062	Strengen jaktlag	Ho	10	12	2023	25					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0117	Kjeldal jakt 1 og 2	Hann	15	12	2023	103						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0119	Kleppe og Hanto	Ho	30	9	2023	59						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0132	Bjønnebyr - Sven	Ho	29	9	2023	53					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0149	Skreddarholet	3816J0132	Bjønnebyr - Sven	Ho	15	10	2023	53					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0158	Helgen, Fen og Håtveit	3816J0107	Namløs	Ho	7	10	2023	28					0,5	Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0158	Helgen, Fen og Håtveit	3816J0107	Namløs	Ho	29	10	2023	52						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0158	Helgen, Fen og Håtveit	3816J0110	Helgen	Hann	8	10	2023	101						Ikke reg.	Ikke reg.
3816V0158	Helgen, Fen og Håtveit	3816J0110	Helgen	Hann	29	10	2023	52					1,5	Ikke reg.	Ikke reg.